

Ryfast kommer

Betingelsene for at Ryfast skal realiseres er at ingen stikker kjepper i hjulene. Forutsetningen er at både reguleringsplaner i Stavanger og finansieringsplanen godkjennes i løpet av 2008. Ellers kommer ikke Ryfast inn i handlingsprogrammet for Nasjonal Transportplan, og utsettes dermed i lang tid, sier Magnus Skretting, primus motor for Ryfast-prosjektet.

■ Side 16-18

På Normans vis

Det er hva de unge under utdanning ønsker å jobbe med og hvor de ønsker å bo som bestemmer verdiskapningen og hvilke regioner som vil bli de sterkeste i framtiden.

■ Side 6-9

Kulinariske Stavanger

I sommer møtes de europeiske mataktørene i Stavanger. En matfaglig konferanse, et europeisk kokkemesterskap og en gedigen utstilling sørger for at Stavanger settes på kartet som Nord-Europas viktigste matregion.

■ Side 21

Ny Ryfylke-logo

Den nye logoen skal styrke og samle Ryfylke. Merket skal profilere et Ryfylke som er mer samlet, tydelig, stolt, synlig, og det skal skape gode assosiasjoner.

■ Side 46

12	I slutten av januar la det såkalte Stjerne-utvalget fram sin innstilling om endringer i universitets- og høyskolestrukturen. Utvalget anbefaler å opprette åtte til ti store, regionale universiteter som skal erstatte dagens 38 utdanningsinstitusjoner på høyere nivå. Bare Universitetet i Oslo bevarer sin nåværende form.		22	Bjørn Tørresdal var saksordfører da Stortinget behandlet Regionmeldingen. Hun var den som løste meldingen om oppgavedelingen mellom de tre forvaltningsnivåene i Norge gjennom komiteen fram til en flertallsinnstilling. Denne ble avgitt til Stortinget med stortingsbehandling i mai 2007. Siden har det vært taust om saken fra departementskontorene.
- På sju år har jeg skrevet ca 1800 ledere. Det er 1800 tema, 1800 argumenter og 1800 standpunkt på sju år. Du vet hva tidligere Aftenposten-redaktør Per Egil Hegge svarte da han ble spurt hvor lang tid det tok å skrive en leder? Minge svarer uten å vente: - 20 års erfaring og 20 minutt.		32	Den østerrikske oljegiganten OMV begynte å snuse på nye leteområder i nordområdene i 2003/2004, og Norge var et naturlig valg, forteller General Manager Peter Krois til Rosenkilden. Vi endte opp i Stavanger. Det er ikke til å komme forbi at det er Stavanger som er landets oljehovedstad, en solid "knowledge base" – kunnskapsbase – er lokalisert her.	34

Rosenkilden følger redaktørplakaten. Ansvarlig redaktør: Jostein Soland. **I redaksjonen:** Erik Lindboe, Egil Rugland, Trude Refvem Hembre, Cathrine Gjertsen og Elianne Strøm. **Utgivelse/produksjon/layout:** Næringsforeningen i Stavanger-regionen. **Telefon:** 51 51 08 80. **Telefaks:** 51 51 08 81. **E-post:** post@stavanger-chamber.no. **www:** stavanger-chamber.no. **Opplag:** 14.000. **Forsidefoto:** Magnus Skretting. **Fotograf:** Haagen Tangen Eriksen og Hild Bjelland Vik/BITMAP. **Årgang:**14. **Redaksjonen avsluttet** 11. februar 2008.

INNHold

KILDEN:	SIDE 4-5	PÅ SKRIVEBORDET TIL	
PROFLEN: VICTOR NORMAN	SIDE 6-9	HARALD MINGE	SIDE 32-33
STIV KULING PÅ HØYT NIVÅ	SIDE 12-13	OLJEGIGANTEN FRA ØSTERRIKE	SIDE 35-36
TRAINEER PÅ RUNDGANG		KOMMUNIKATØREN	SIDE 39
MELLOM BEDRIFTER	SIDE 15	VI OVERLEVER FORDI	
OPPTIMISTISK HÆRFØRER		VI FORNYER OSS	SIDE 40-42
MED KLOKKETRO PÅ RYFAST	SIDE 16-18	INNSIKT OG UTSYN	SIDE 44-45
NYTT FRA MATFYLKET	SIDE 21	NY RYFYLKE-LOGO	SIDE 46
REGJERINGEN SOMLER OG FOMLER	SIDE 22-24	MØTER I NÆRINGSFORENINGEN	SIDE 47
GOSH RESPOND KLER OPP		NYTT FRA BRUSSEL	SIDE 48
STAVANGER2008	SIDE 26-28	STYRELEDEREN	SIDE 49
PILT-OLA-MIDDAG		NYTT OM NAVN	SIDE 50-51
I NÆRINGSFORENINGEN	SIDE 30-31		

- Me kan 'kje ha det sånn!

”Change!” heter det i den amerikanske valgkampen. Med sitt krav til forandring sier presidentkandidat Obama at amerikanerne ikke kan ha det sånn.

President Bush har stelt det slik til for folk flest at de nå lever på kineser- og araberpenge. USA forbruker mer enn landet skaper. Boligmarkedet er i fritt fall og trekker med seg våre Terra-kommuner.

Professor Victor Norman har besøkt Stavanger-regionen to ganger i årets første måned. Ikke uten grunn. Samfunnsøkonomen sier at vi må tenke et annerledes Vestland som går fra Kristiansand til nord for Bergen. Mens Oslofjord-regionen utvikler seg til en europeisk superregion, faller folketallet på Vestlandet. Med unntak av i Rogaland. Samarbeid og samhandling er nøkkelordene. Akkurat nå skal vestlandsfylkene si sine meninger om Nasjonal transportplan (NTP), Regionreformen og Stjernø-utvalgets innstilling om endringer i universitets- og høgskolestrukturen. Og Strategisk næringsplan for Stavanger-regionen er til rullering.

NASJONAL TRANSPORTPLAN 2010-2019

Konkurranseskraft handler om effektiv samferdsel. Den handler om den viktigste av alle ressurser – tiden – og om vår evne til å gjøre den produktiv i arbeid som i frid. For Vestlandet handler det om å gjøre energi- og matklyngen mer robust ved å binde dem tettere sammen. For vårt fylke handler det om å gjøre Rogaland til én arbeids-, bolig- og serviceregion bl.a. ved fjordkrysningene Rogfast og Ryfast. Slik vil regionen kunne ta ut det potensialet som ligger i det nye havneanlegget i Risavika. Men verken Rogfast eller Ryfast er med i veimyndighetene prioriteringer for de neste 10 årene.

- Vi kan ikke ha det sånn! Sier Magnus Skretting og inviterer til Krafttak Ryfast og Offentlig Privat Samarbeid (OPS).

REGIONREFORMEN

Det langvarige arbeidet med en regionreform synes å bli resultatløst. Det meste blir som før. Sentralmakten er ikke interessert i å avgi makt. Sirdal vil likevel kanskje være ett av få eksempler på endring. Vi registrerer med interesse Sirdals stadig tettere tilknytning til Rogaland – som fritidskommune. Derfor er det bare logisk at sirdølene nå går over fylkesgrensen og slutter seg til Stavanger-regionen næringsutvikling. Slik må vi trekke det større perspektivet fra Bergen til Kristiansand

- for å sikre en positiv framtid for denne delen av landet. Derfor må vi begynne med oss selv og våre egne kommuner. Vi må sette fokus på samspill, allianser og brobygging, mener Næringsforeningens styreleder David Ottesen. For vi kan ikke ha det sånn...

STJERNØ-UTVALGET

Stjernø-utvalget har satt spørsmålet om mer effektiv bruk av ressursene til universiteter og høyskoler på dagsorden. Utvalgets forslag til endringer i universitets- og høyskolestrukturen blir møtt med like bastante motforestillinger som tilfellet var med Ottosen-komiteen på slutten av 1960-tallet. Utvalget anbefaler å opprette åtte til ti store regionale universiteter som skal erstatte dagens 38 institusjoner på høyere nivå. Forslaget krenker den akademiske råderetten. Blir det sagt.

Næringslivet er avhengig av kontinuerlig tilføring av kunnskap og kompetanse. Vårt næringsliv er kunnskapsdrevet og med globale markeder. Et tett samarbeid med høyere utdanning må til for å sikre vår framtidige konkurransekraft. Stjernø-utvalgets innstilling er presentert under tittel ”Stiv kuling på høyt nivå” i denne utgaven av Rosenkilden. Og igjen: Hva kan vi gjøre med underfinansieringen av Universitetet i Stavanger (UiS)? Vi kan ikke ha det sånn...

ÉN FELLESNEVNER

Vi sitter igjen med én fellesnevner med tanke på transportplan, region- og universitetsreform: - Vi kan ikke ha det sånn. Dårlige veier er en fare for liv og helse og den kanskje verste tidsrøveren vi har for folk flest. Slik går det når sentralmakten ikke er interessert i å overføre makt til kommuner og regioner – i Regionenes Europa anno 2008. I et Europa som har tatt mål av seg til å bli verdens fremste kunnskapsregion, oppfører søkkrike Norge seg igjen som en sinke. UiS blir så systematisk underfinansiert av Staten at det er betimelig å spørre om målet er å avvikle UiS for å innvikle det i en sentralstyrt universitetsstruktur.

- Me kan 'kje ha det sånn!

- Change!

Fra Gangen og Galleriet

Å stå på gangen eller sitte på galleriet handler om å bli satt utenfor "det gode selskap". Eller så vidt slippe innenfor. Men på siste plass. For oss handler det om konsekvensene av vårt eget valg som utenforland til EU.

Tekst: Jostein Soland
Tegning: Bjørn Helgøy

Mens resten av Europa gjør hva de kan for komme inn i EU-varmen, sitter vi her "på Bjerget" og mesker oss i tidenes største overflod. Sammen med våre likesinnede på Island, i Sveits og Liechtenstein. Og reflekterer så vidt over at islendingene – med Europas tøffeste klima – har klart å passere oss nyrike olje- og gassbaroner som verdens beste land å bo i... Med Glitnir og Kaupthing har islendingene vist en eventyrlig evne til å kunne sno seg i vår globaliserte økonomi. De har tatt sjanser som får forvalterne av vår norske oljeformue til å blekne. De har stått oppreist mot amerikanske stormvarsler for Islands økonomi, mens amerikanerne selv har "gått på trynet" i sin egen økonomiske hengemyr. Nå søker de hjelp fra kinesere og arabere for å komme på fast grunn igjen. Vi snakker om Island og de to andre økonomiske fribryterne i Europa – Lichtenstein og Sveits – som sammen med Norge har valgt å stå utenfor "Det gode europeiske selskapet".

PÅ GANGEN

Vi i Utenforlandet Norge er blitt stadig mer selvtilfredse med en økonomi som styres av alle andre enn oss selv. Energi- og fiskepriser har aldri vært høyere – det har heller aldri vært mer lønnsomt å eksportere norske råmetaller. Vi sender våre råvarer til Østen for så å kunne kjøpe dem billig tilbake som ferdige varer – priset etter globalt tilbud og global etterspørsel.

Vårt forhold til Europa er regulert gjennom EØS-avtalen uten at vi får være med å bestemme EUs rammebetingelser. Men avtalen gir oss adgang til markedene i de 27 EU-landene. Mot at vi legger inn et par-tre milliarder av våre norske kroner til regionale utviklingstiltak i de nyeste medlemslandene.

- Pytt, pytt – vi har jo mange nok milliarder å ta av, synes vi å høre... Vi sa nei til å delta i EUs demokratiske beslutningsfora i frykt for å miste vår suverenitet. Mens det nettopp er som utenforland vi har mistet vår suverenitet. Vi må si ja til alle EUs beslutninger uten at vi deltar i EUs beslutningsfora. Lille-Norge følger EUs vedtak mer lojalt enn noe EU-land i frykt for å miste den tilknytningen EØS-avtalen gir. Slik er vi norske protestanter blitt mer katolske enn paven. I frykt for å bli stevnet for ESA-domstolen hvis vi ikke akkurat gjør som EU-landene har bestemt. Mens våre latinske venner i sør ofte gjør akkurat det

som passer dem best. Som f.eks. søppelet i Napoli.

Så må vi bare finne oss i at skotter og spanjoler beskylder oss for dumping og utilbørlig rådelyst over fiskeresurssene i våre egne havområder.

Var det noen som snakket om suverenitet?

Med denne tankerekken i bakhodet, melder spørsmålet seg om hvorfor vi bygger en hovedstad som stjeler stadig mer saft fra norske regioner? Mens Europa styrker sin konkurransekraft nettopp ved å utvikle sine regioner, driver vi på med en hovedstadsbygging som andre nasjoner avsluttet for 100-150 år siden. Er det fordi vi er redde for ikke å vise igjen i Europa? Med en skikkelig hovedstad?

Var ikke våre to norske nei til EU nettopp av hensyn til våre distrikter?

FRA GALLERIET

Næringsforeningen er med i Europas største nettverk for næringslivet – EUROCHAMBRES. 2000 handelskamre i 45 land som har 18 millioner medlemsbedrifter – med til sammen 125 millioner sysselsatte. Alle de 27 EU-landene er fullverdige medlemmer mens de 18 utenforlandene er såkalte "affiliated members". Vi er altså ikke helt med – vi fra Norge, sammen med Russland, Tyrkia, Albania og Moldova – og for ordens skyld også Sveits og Island.

Vi er nesten med. Inntil EUROCHAMBRES bestemmer seg for å sette opp sitt eget EU-parlament for næringslivet en dag i oktober 2008. Et næringsparlament med samme fordeling av land og representanter som i EU. Da blir det ubønnhørlig Galleriet – med en observatør fra hver av ikke-EU-landene. Mens EU-landene speiler sitt politiske grunnlag. Er det ikke nettopp gjennom grenseoverskridende handel vi har maktet å skape nye, fredsfremmende samkvem? Mellom nord og sør, mellom øst og vest. I vår globaliserte økonomi.

Her vi står på gangen eller sitter på galleriet – har vi bare oss selv og takke.

Meningsundersøkelsene forteller oss om en stadig sterkere nei-til-EU-holdning. Vi riker i nord, klarer oss så utmerket godt selv. Slipper vi å bestemme, kan vi ikke klage over å bli overkjørt. Selv om EU nylig har bestemt at alle norske biler nå skal ettermontere dødvinkelspeil. Les Nytt fra Brussel.

Kanskje det snart er tids med et dødvinkelspeil fra Gangen og Galleriet snart også. For å få bedre fokus på Europa?

Men den beslutningen får vi ta selv...

Jostein Soland

På Normans vis

Hva er det Oljefondet er oppe i for tiden? 2000 milliarder kroner er det visst. Det er et svimlende tall. Så stort at vi har problemer med å fatte de store tallene. Det understreker som både økonomer, politikere og næringslivsledere utbasunerer, at fedrelandet går så det suser. Selv i disse skjelvende børstider, virker norsk økonomi nokså uanfektet av problemene i USA. Vi stiller bare spørsmålet om hvor lenge dette vil vare.

Tekst: Egil Rugland
Foto: Hilde Bjelland Vik
BITMAP

Det er som vi alle vet petroleumsvirksomheten som har velsignet det norske samfunnet med en nesten dramatisk velstandskning i årene som er gått siden den første oljen ble pumpet opp av Nordsjøen i 1969.

URBAN KULTUR

Nå har vi hytter både ved havet og på fjellet og en smukk leilighet i Spania. To til tre biler per husstand er ingen sjeldenhet. Den urbane kulturen har slått rot i de større byene og tiltrekker seg stadig flere med sans for storbylivet. Ja, selv på landsbygda er det nå mulig å få Café latte til frysende forakt for enkelte. Café lattegenerasjonen spyttar de ut av kjeften med jevne mellomrom, og de mener det ikke godt.

Men det er nå ganske velsmakende om det er aldri så mye symbol på velstand og lykke, fordekt eller ekte. Selv vi over 30 synes det.

Nå er det mange anslag over hvor lenge vi kan flyte på petroleumsbølgen. 50 år til med olje. Nærmere 100 år med gass er to av framtidsscenariene. Uansett tidshorisont, det er mange år til før Nordsjøen er tom.

Hvorfor disse sosiologiske linjer om til-

standen i fedrelandet og sammenhengen mellom velstand og petroleum?

Ganske enkelt fordi det ikke er sikkert at det er petroleumsvirksomheten som vil bety mest for den videre velstandsutviklingen. Selv har vi vært ganske overbevist om at olje og gass vil bety mest for verdiskapingen fremover.

Men nå er vi sterkt i tvil. Vi har sett og hørt professor i samfunnsøkonomi og forhenværende arbeids- og administrasjonsminister Victor Norman i vår region. Først var han på Sola-konferansen, siden kom han til Rosenkildehuset.

ARBEIDSKRAFT

Det er ikke petroleumsvirksomheten i seg selv som vil være avgjørende, men det er tilgangen på arbeidskraft, fortrinnsvis med høyt utdannede som er Victor Normans tese.

Derfor innledet han sitt foredrag i Rosenkildehuset: Hvordan kan Norge bli mer enn Nydalen? Med to bilder i sin gjennomgang av tema. Det ene av en oljeplattform, og det andre av sitt barnebarn.

- Jeg må forlate dette møtet kl. 12.15, sa Norman. Jeg skal hente dette barnebarnet i barnehagen i Bergen.

Bildet var ikke med for å få et beste-farshjerte til å banke litt fortere, men fordi barnebarnet er et symbol.

- Det er ingen tvil om at Norge har en oljebasert økonomi, innleder Norman. Oljefondet er nå på 2000 milliarder kroner. I løpet av noen år kan Oljefondet bli

4000-5000 milliarder kroner Det tilsvarer en verdi på nesten 1 million kroner pr. innbygger.

- Men det er bare verdien av to årsverk pr. innbygger. Derfor genererer hver yrkesaktiv i sin levetid 20 ganger mer enn verdiskapingen vi får gjennom petroleumsvirksomheten.

- Det er hva de unge under utdanning ønsker å jobbe med og hvor de ønsker å bo som bestemmer verdiskapingen og hvilke regioner som vil bli de sterkeste i framtiden.

- La oss se på utviklingen av befolkningssammensetningen, sier Norman. Tidligere har 60 % av den yrkesaktive befolkningen ikke hatt høyere utdanning. De resterende 40 % har vært jevnt fordelt på yrkesaktive med høyere utdanning og pensjonister.

JEVNERE FORDELING

- I 2007 er det 50 % uten høyere utdanning, 25 % med høyere utdanning og 25 % er pensjonister. I 2030 vil det være jevn fordeling med 1/3 på hver gruppe. Det er de to gruppene med yrkesaktive med høyere utdanning og velstående pensjonister som vil vinne regionkampen.

- Nøkkelen ligger i hvor de 1,2 millioner voksne med høyere utdanning vil bo og jobbe.

Den tradisjonelle verdiskapingen vil i følge Norman i takt med vår stadig mer globaliserte verden, finne sted i utlandet.

Det er på tide å engasjere forsamlingen

i Rosenkildehuset med mer enn bare vel-talenhet.

- Hvilken svensk bedrift er størst inter-nasjonalt, spurte Norman

- IKEA, blir det foreslått.

- Det er Securitas, er Victor Normans svar.

- Det er flere svensker i Securitas som nå jobber i utlandet enn i fedrelandet i Sverige, sier Norman.

Det er en utvikling som også vil skje i Norge. I framtiden er det nesten uvesent-lig hvor en bedrifts hovedkontor ligger.

MOBILE

Vi er med andre ord i ferd med å bli et mobilt folkeferd. Det gjelder først og fremst de ressurssterke velutdannede

- og pensjonistene. Denne siste gruppen befinner seg visstnok like mye på hytta på vei opp i sine SUV-er på vintertid for å pleie det gode liv med champagne, boble-bad, varme i gulv både ute og inne, hvis de da ikke skulle befinne seg i "Syden".

Men i mellomtiden, før vi blir pensjo-nister, må det jobbes i fedrelandet, og i den pågående regiondebatten er det avgjørende hvor jobbene befinner seg og hva den oppvoksende slekt vil jobbe med.

INNFLYTTING

- I løpet av de siste 15 årene har det vært en jevn og stabil innflytting til Oslofjord-

regionen fra mer eller mindre hele landet, sier Victor Norman. Det er ingen annen norsk region enn Oslofjord-regio-nen som har hatt nettotilflytting, bortsett fra en mindre tilflytting til Rogaland.

I følge Norman er det relativt sjelden at de som går ut fra høyskoler og universi-teter blir værende på utdanningsstedene. De nyutdannede ser i tillegg også på den første jobben som et utkikkssted til neste jobb.

- Nyutdannede siviløkonomer og sivil-ingeniører er i sin første jobb og venter på neste jobb. De blir sjelden mer enn et par år. De finner ofte partnere fra samme sted med samme utdanning. De trekkes til byer som gir gode muligheter for et aktivt liv. Men de flytter ikke etter at de er fylt 35 år.

- Når det gjelder utdannede siviløko-nomer finner 70 % arbeidssted i Oslo. Mer enn 70 % av alle sivilingeniører fra NTNU i Trondheim ender opp med jobb i Oslo. Innen gruppene økonomi- og sam-funnsfag er 40 % i Oslo. 20 % av alle høyt utdannede er i Oslo.

- Oslo-regionen har alt i større skala enn de andre regionene, sier Victor Norman.

På den bakgrunn kan de siste årenes regionebatt virke nyttesløs og som en

tapt kamp. I det hele tatt: Går det an å ta opp kampen med Oslofjord-regionen? Aksen Bergen, Stavanger og Kristiansand for eksempel?

- De andre regionene må bli større, sier Norman. Bergen, Stavanger og Kristiansand har rundt 1 million innbyg-gere. Avstanden i luftlinje mellom de tre byene er omtrent ikke større enn luftlinjen i Oslofjord-regionen. Det bor folk hele veien fra Bergen til Stavanger. Sunnhordland og Rogaland henger også godt sammen.

Men nå er det ikke mulig å bo i Bergen og jobbe i Stavanger.

- Det finnes mange spennende arbeids-plasser fra Bergen via Stavanger til Kristiansand. Vi har tre universiteter med høykompetansearbeidsplasser. De vil bli nøkkelen i den videre utviklingen. Vi må få til et regionalt samarbeid fra sør til vest. Det må være et regionalt samarbeid som er mer enn et pent regionkart. Stavanger har gode relasjoner både til Kristiansand og Bergen. Det samme har Bergen til Stavanger og Kristiansand.

- Vi må tenke på denne Vestlandsaksen som en kjede som henger sammen. Det som må til er samarbeid og infrastruktur, infrastruktur og atter infrastruktur.

- Nyutdannede siviløkonomer og sivilingeniører er i sin første jobb og venter på neste jobb. De blir sjelden mer enn et par år. De finner ofte partnere fra samme sted med samme utdanning. De trekkes til byer som gir gode muligheter for et aktivt liv. Men de flytter ikke etter at de er fylt 35 år.

Det skjer som kjent ikke så mye verdiskaping på ferjeturer mellom Stavanger og Bergen. Rogfast neste.

Nå er det gjort flere forsøk på regionale sammenslåinger.

- Helseregionene er et eksempel på noe som ikke fungerer godt. Det er sammenslåing med tvang innenfor et geografisk område.

Det minner til forveksling om Stjernø-utvalgets forslag til sammenslåing av universiteter og høyskoler. Ett av forslagene er som kjent at Universitetet i Stavanger og Universitetet i Agder skal slåes sammen.

STJERNØ-UTVALGET

- Stjernø-utvalgets forslag har samme svakhet som helseregionene. Det skal tvinges gjennom en sammenslåing mellom universitetene i Stavanger og Kristiansand. Det er to nye universiteter som ikke blir bedre av å slå seg sammen. UiA og UiS har begge så vidt hodet over vannet.

- Det er bare én måte å bli bedre på. Det er å samarbeide med universiteter som bedre.

Det betyr samarbeid mot UiO, UiB eller Universitetet i København for den saks skyld. Det må være bedre enn å tvinge frem en sammenslåing av to universiteter

som har de samme problemene.

- Vi får ikke bedre universiteter ved å tegne organisasjonskart, sier Norman.

Victor Norman er tilbake som professor ved Universitetet i Bergen etter et avbrudd på tre år (2001-2004) som arbeids- og administrasjonsminister.

GØY

- Perioden i regjeringen var fryktelig gøy, oppsummerer Norman. Jeg fikk være med i beslutningsfasen og synes ikke at det var en vanskelig overgang fra akademia til fagstatsråd i en regjering. Det var heller ikke meningen å være mer to til tre år i regjeringen.

Nå trives den utflyttede risøringen i Bergen som i likhet med Stavanger har hatt status som europeisk kulturby.

- Det var et gøyalt år i Bergen med skikkelig fokus på kultur. Det vil det helt sikkert bli også i Stavanger, avslutter Victor Norman som ser på Stavanger som en fascinerende by i en dynamisk næringsregion.

Om vi har glemt at han i ettertid vil bli husket som en statsråd med forkjærlighet for piano og trang til å flytte statsinstitusjoner ut av Oslo?

Nei.

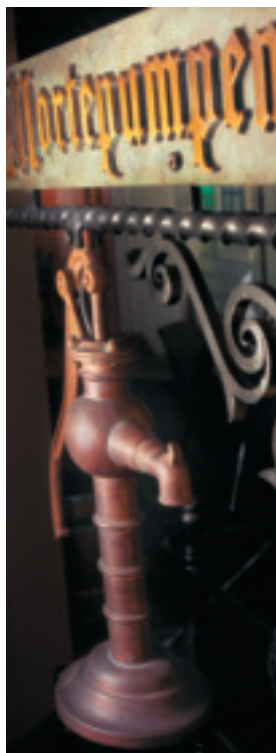
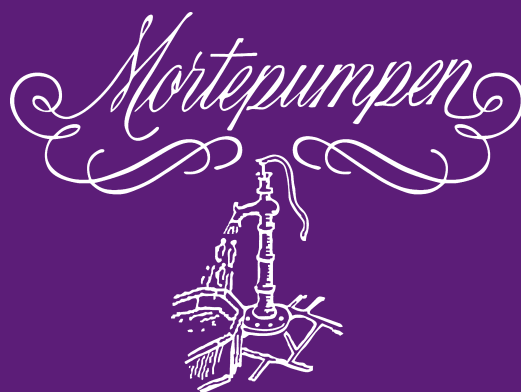
Men de minnene blir av mindre betydning enn Victor Normans visjon for vestlandsaksen: Bergen, Haugesund, Stavanger, Kristiansand og hvorfor ikke Arendal også.

Stemningen på Rosenkildehuset vitnet om at det er mange som nå er villig til å tenke på Normans vis.

- Meny av lokale råvarer
- Tradisjon
- Kvalitet
- Miljø fra Gamle Stavanger
- Sjarm
- Maktå, eget VIP rom

Velkommen tilbake
til Mortepumpen!

Du finner Mortepumpen på
Radisson SAS Atlantic Hotel

Restauranten er åpen
alle dager kl 18.00-22.30.
For bestilling, ring 51 76 00 03
man-fre på dagtid eller
direkte til Mortepumpen
51 76 00 10 fra kl 16.00

Klar for å skifte kurs? Kontakt oss.

Frihet og fleksibilitet er utrolig viktig i dagens arbeidsmarked. Vi i Kelly Services kan derfor tilby deg både mulighet for fast stilling så vel som kortere engasjement - alt ettersom hva du måtte foretrekke! Grip derfor muligheten - vi har mange spennende og ledige stillinger akkurat nå!

Kelly Services har ledige stillinger innen en rekke områder:

- Salg & markedsføring
- Kontor & administrasjon
- Kundesenter
- Finans
- Økonomi & regnskap
- IT
- Lager & logistikk

Kelly Services

Skagenkaia 31,
4006 Stavanger
Tlf: 51 84 36 71
stavanger@kellyservices.no
www.kellyservices.no

KELLY
SERVICES

Stjernø-utvalgets innstilling:

Stiv kuling på høyt nivå

I slutten av januar la det såkalte Stjernø-utvalget fram sin innstilling om endringer i universitets- og høgskolestrukturen. Utvalget anbefaler å opprette åtte til ti store, regionale universiteter som skal erstatte dagens 38 utdanningsinstitusjoner på høyere nivå. Bare Universitetet i Oslo bevarer sin nåværende form, mens i resten av landet bør universiteter og høgskoler slås sammen over en lav sko, sier Stjernø-utvalget til en til dels fresende opinion bestående av høgskoler og universiteter ute i det som sentrale østlendinger ofte omtaler som utkantstrøk eller provins.

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Det er professor i sosialpolitikk og tidligere rektor ved Høgskolen i Oslo - Steinar Stjernø - som har ledet utvalget som bærer hans navn. Som en kuriositet (eller er det det?) kan nevnes utvalgets sammensetning, representert ved Høgskolen i Oslo, Sykehuset Østfold, Senter for statlig økonomistyring, Universitetet i Tromsø, Høgskolan i Kalmar (Sverige), Fylkesmannen i Buskerud, Tekna/Norsk Hydro, Universitetet i Oslo, Norsk Studentunion, Universitetet i Bergen, NTNU i Trondheim, samt Studentenes Landsforbund. (I parentes lurer vi på: Hvor er det blitt av Universitetet i Stavanger?)

BAKGRUNNEN: FOR MANGE OG SMÅ ENHETER

Bakgrunnen for utvalgets forslag om færre og større institusjoner er blant annet å søke og unngå en vedvarende kamp blant de små aktørene (= de i utkantstrøka?) om kroner og øre og finansiering, pluss å forbedre universitetenes kvalitet og internasjonale konkurransevne. Utvalget viser til at det finnes hele 51 studiesteder ved de statlige universitetene og høgskolene i Norge. 41 av disse har færre enn 2000 studenter, og 19 har færre enn 1000 studenter. I tillegg kommer en underskog av private høgskoler som har vokst fram de senere årene. Rekrutteringene til flere av studiestedene er svak, og kvaliteten i flere utdanninger skal visstnok være sviktende. Det er problematisk med så mange og små fagmiljø som tildels konkurrerer med hverandre, påpeker utvalget. Det er også ugunstig at hver institusjon har stor selvvråderett,

og utvalget vil ha sterkere statlig styring av sektoren. Et annet argument som Stjernø-utvalget forfekter er at en rekke andre land - inkludert våre naboland - jobber for å omstrukturere høyere utdanning og satser på å konsentrere ressursene i større enheter for å sikre kvalitet, konkurransevne og nye utfordringer fra kunnskapssamfunnet.

MANDATET: MANGE ØNSKEMÅL PÅ ÉN GANG

I utvalgets mandat inngår å vurdere tiltak for å sikre at strukturen av universiteter og høgskoler sikrer kvalitativt gode og robuste forskningsmiljøer, en god utnyttelse av samfunnets samlede ressurser, legge til rette for faglig sterke, livskraftige institusjoner med evne til omstilling og fornyelse, legge til rette for økende internasjonalt samarbeid, sikre en god regional balanse i studietilbud og kompetanse. For å nevne noen av punktene.

I tillegg vil Stjernø-utvalget lempe på kravene om å få universitetsstatus: Institusjoner som har rett til å tildele én doktorgrad og som har minst 500 studenter skal kunne få universitetsstatus. Utvalget sier også at forskningen i Norge må styrkes, og antyder økning i bevilgningene på 300 millioner kroner, og at det etableres sentre for fremragende undervisning.

FRIHET TIL Å VELGE

For å takle utfordringene i framtidens utdanning på høyere nivå, går altså Stjernø-utvalget inn for omfattende sammenslåinger. Som plaster på såret er det meningen at universitetene og høgskolene selv skal gis anledning til å komme med forslag om hvilke utdanningsinstitusjoner de kan tenke seg å inngå partnerskap med. Utgangspunktet for sammenslåing kan være geografi, men den kan like gjerne være bygd på kompetanse eller andre kriterier, heter det. Utvalget legger opp til at diskusjonen mellom institusjonene avsluttes innen 1. januar 2010, og at det etter denne dato er regjeringens oppgave å gå inn og avgjøre hvem som skal fusjonere. Men kritikerne av Stjernø-utvalgets innstilling har atskil-

lig pepper å komme med. For eksempel knyttet til Steinar Stjernøs kommentar i Stavanger Aftenblad om at det er problematisk å peke på noen frivillig reform i Norge som har ført til særlige resultater!

FOR DET MESTE SPARSOMME, MEN KRITISKE KOMMENTARER

Å si at det blåser stiv kuling på utdanningsfronten er ingen overdrivelse. Kritikken har til dels haglet, selv om mange på toppnivå i de akademiske miljøene pakker de krasseste meningene inn i analyser av ulike karakterer. Men det står en hel del å lese mellom linjene.

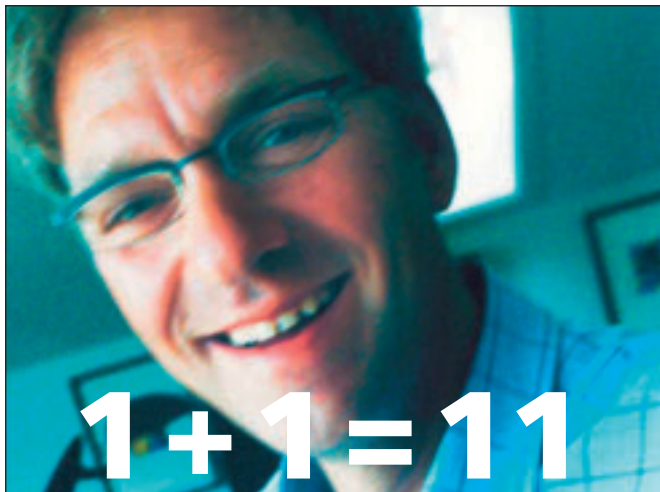
Å få sentrale personer til å uttale seg klart om Stjernø-utvalgets innstilling er ikke bare lett. Forskningsminister og minister for høyere utdanning - Tora Aasland - er ordknapp i sine kommentarer, men peker på tre forhold som det er ønskelig å oppnå: Et mangfoldig utdanningstilbud med plass til både forskning og profesjonsutdanning, en styrking av forskningen, og sluttlig å sikre at lik rett til høyere utdanning fortsatt er forankret i det norske samfunnet.

Anne Selnes, strategi- og kommunikasjonsdirektør ved Universitetet i Stavanger, sier klart fra til RA: - Tvang

har aldri vært et godt utgangspunkt for samarbeid. Vi er veldig skeptiske til tvungne sammenslåinger og at det skal være løsningen på morgendagens utfordringer.

Også rektorene ved universitetene i Bergen og Agder er skeptiske i sine uttalelser, og ikke minst rektorene ved Norges Musikkhøgskole, Arkitektur- og designhøgskolen, Norges Handelshøgskole, Menighetsfakultetet og Norges Idrettshøgskole levner ikke den foreslåtte reformen særlig ære. I en kronikk i Aftenposten 9. februar viser de til at deres høyskoler har profilerte og stabile masterprogrammer med høy kvalitet, vel-fungerende doktorgrads- og forskningsprogrammer, betydelig internasjonalt engasjement og sist, men ikke minst, mange meget kompetente søkere. - Som en utilsiktet sideeffekt av argumentasjonen fjernes de vitenskapelige høyskolene, uten analyse og uten faglig argumentasjon!, hevder rektorene.

Da gjenstår blant annet spørsmålet om denne diskusjonen er en følge av saklige/faglige argumenter, eller synsing, eller følelser, eller...? Den som lever får se.

Endringsprosesser preger i stigende grad både enkeltmennesker og virksomheter. Når vi har fått ord på oss til å være nytenkende og annerledes i advokatbransjen, er det blant annet fordi vi har arbeidet tett med våre kunder og forbindelser. Vi er vant til utfordringer innen arbeidsforhold, selskap, skatt og kontrakter.

Advokatfirma Helliesen_Kvernberg AS.
Telefon 51 84 12 20 www.lawyer.no

Foto: Tom Hagen

HESBYNETT

høy serverkompetanse.

sertifiserte konsulenter.

dyktig supportapparat.

Kontakt oss for en kostnadsfri befaring. www.hesbynett.no Tlf.: 51537520

UTSTEIN KLOSTER

- Kurs og konferanser
- Selskapsarrangementer
- Konserter og omvisning
- 18 rom - 27 sengeplasser
- Eget kjøkken med alle rettigheter
- Lokal mat og middelalderspesialiteter

Tlf 51 72 47 05
www.utstein-kloster.no
booking@utstein-kloster.no

KOLON | 071893

Den som er to trekk foran, vinner

avito

ROGALAND KUNNSKAPSPARK,
PROF. O. HANSSENS VEI 7A, STAVANGER
POSTBOKS 8034, 4068 STAVANGER
TELEFON 51 87 45 00 www.avito.no

Avito AS er et IT-selskap som driver konsulent- og rådgivningsvirksomhet for å realisere og effektivisere kunders forretningsprosesser.

Traineer på rundgang mellom bedrifter!

Traineebørsen er en ny traineeordning som går ut på at et visst antall traineer skal rotere hos et visst antall bedrifter i Stavanger-regionen. Hensikten med prosjektet er å utvikle unge talenter for å styrke næringslivet i regionen.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Danske Bank

Næringsforeningen i Stavanger-regionen har inngått samarbeid med Fokus Bank om å ansette en trainee som skal være med å bygge opp og koordinere Traineebørsen.

KOMPETANSEUTVIKLING PÅ TVERS AV BRANSJER

Dette er en ny ordning som tilrettelegger for at et antall bedrifter kan tegne medlemskap for å delta i en ordning hvor Næringsforeningen har en pool med traineer som har en ambulerende virksomhet.

Dette blir en helt ny traineeordning som vil gi traineene tilgang til å jobbe i

et visst antall bedrifter i en bestemt tid og dermed tilegne seg kjennskap til ulike bedrifters virksomhet. Traineen vil bidra til kompetanseoverføring på tvers av næringslivet.

ERFARNE RESSURSPERSONER STÅR BAK

Næringsforeningens ressursgruppe for læring og kompetanseutvikling vil bidra som rådgivere i prosessen. Gruppen består av erfarne ressurspersoner som har lang erfaring med kompetanseutvikling og som nylig avsluttet et kompetansesikringsprosjekt hvor traineeordninger er en del av rapporten. Fokus Bank er en filial av Danske Bank som er et av Nordens ledende finanskonsern og har et stort internasjonalt nettverk. Traineen vil dermed få tilgang til et omfattende nettverk.

NETTVERKSMULIGHETER GANGER TI

For traineen som blir ansatt i den nye stillingen, vil det være en unik mulighet til å bygge opp et spennende nettverk. Traineen skal bidra til å utvikle en helt ny traineeordning med ti traineer som hospiterer hos ti bedrifter i regionen. På denne måten får traineene arbeidserfaring fra næringslivet i regionen og bedriftene får tilgang til spennende kompetanse og potensielle kandidater i sin rekruttering.

Søknadsfristen for traineestillingen som skal koordinere og bygge opp Traineebørsen, er satt til 25. mars og interesserte kan kontakte Trude Hembre i Næringsforeningen, tlf 51 51 08 77.

Optimistisk hærfører med klokkeetro på Ryfast

- Ryfast kommer, helt klart. I 2015 kjører vi mellom Stavanger og Ryfylke uten å ta ferje. Det sier Magnus Skretting, primus motor for Ryfast-prosjektet. Han er administrerende direktør for Marine Harvest Coldwater med hovedkontor i Hjelmeland, og påtroppende styreleder i Ryfast AS. Som pendler mellom boligen på Sandnes og arbeidsplassen i Ryfylke ser han fram til å kunne sende alle Ryfylke-ferjene på museum i 2015.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Magnus Skretting har klokkeetro på at Ryfast-prosjektet blir realisert som planlagt, til tross for det han kaller motkrefter som hevder det blir for dyrt, og politikere som har beslutningsvegring ved å "ta for mange hensyn". Skretting lar seg heller ikke skremme av at sentrale myndigheter den senere tid har signalisert at prosjektet ikke kan vente seg betydelig statlig støtte, ettersom det blir dyrere enn opprinnelig planlagt.

- Betingelsene for at Ryfast skal realiseres er at ingen stikker kjepper i hjulene. Forutsetningen er at både reguleringsplaner i Stavanger og finansieringsplanen godkjennes i løpet av 2008. Ellers kommer ikke Ryfast inn i handlingsprogrammet for Nasjonal Transportplan, og utsettes dermed i lang tid, sier Skretting.

GJENNOMFØRINGSVILJE

Forslaget til Nasjonal Transportplan 2010 -2019 skal behandles våren 2009, og ifølge Skretting er ikke Ryfast med fra fagetatene som denne gang har fokusert sterkt på vegvedlikehold. Likevel er han optimist, fordi samferdselsminister Liv Signe Navarsete (Sp), har signalisert positiv vilje til OPS (Offentlig Privat Samarbeid) samt at fagetatene peker på behovet for Eiganestunnelen.

- Vi har tro på at dette får vi til, og vi har en finansieringsløsning. Flere banker har sagt seg villige til å bidra. Det er også overkommelig å få til en form for billettsystem eller bompengoordning. Så finansieringsbiten er det letteste, mener Skretting.

Det er dessuten stor gjennomføringsvilje og evne hos nøkkelpersoner for dette krafttaket som ifølge Skretting ikke bare er et isolert Ryfylke-prosjekt, men et fellesløft der Stavanger og Ryfylke går sammen.

Han tror ikke folk helt skjønner hva Ryfast er og hvilke positive konsekvenser det kan få. Dette vil være med å løse Stavanger sine trafikkproblemer. I dag er det kaotiske forhold i Stavanger, ofte med store bilkøer. - Me kan ikkje ha det slik!, tordner Skretting. Hele Hundvåg-trafikken vil nå kunne ledes i tunnel og ringvirkningene betyr avlastninger i andre bydeler, mener han.

HÆRFØREREN TROR RYFAST BLIR GOD BUTIKK

Som påtroppende styreleder for "Krafttak" Ryfast AS er Magnus Skrettings rolle å få satt Ryfast på dagsorden og få gjennomslagskraft i media.

- Jeg ser på meg selv som "hærføreren" som går i bresjen for å oppildne de andre. Vi har kanskje ikke vært flinke nok til å fortelle hva Ryfast egentlig er. Motkreftene har derfor hatt fritt spillerom. I media blir det fremstilt som "bybane mot Ryfast, Rogfast mot Ryfast og bru over Gandsfjorden som konkurrerende alternativer.

Fylkestinget går inn for Ryfast, og det er bare én veg frem nå. Det andre er dødfødt. Politisk er det vedtatt, og utfordringen vår nå blir å få dette inn som en del av Nasjonal Transportplan og at myndighetene godtar det offentlig/private samarbeidet (OPS). Vår oppgave i "Krafttak" Ryfast-styret vil være å sørge for å få det til, sier en ivrig Magnus Skretting. Han er ikke imponert over hvordan politikerne tenker når det gjelder veier og veibygging.

- Tanken som rår er at vi bygger en vei som skal vare i 15 år. Veier i Europa bygges av store selskaper. De bygger og eier veier som får en levetid på 80 år. Det er besynderlig at ikke politikerne og myndighetene her til lands ser at dette er varig. Det er jo en formue det er snakk om, mener Skretting. Veibygging i Norge er etter hans syn ofte å betrakte som løsrevne prosjekter. - Ta motorveien mellom Stavanger og Sandnes. Den har de holdt på med i 42 år, hevder han.

Skretting er overbevist om at Ryfast blir god forretning. - Når vi har sett på investeringskostnader og sett på det reelle trafikkgrunnlaget, vil det bli uhyre lønnsomt, poengterer han.

"Krafttak" Ryfast AS er et initiativ som næringsforeningene i de tre Ryfylke-kommunene Suldal, Strand og Hjelmeland har tatt i samarbeid med Næringsforeningen i Stavanger-regionen for å være pådriver og drive lobbyvirksomhet overfor sentrale politikere og byråkrater.

Initiativet som ble tatt av tidligere styreformann i Ryfast, Steinar Olsen, ble først kalt Ryfast AS. Nå skal navnet endres til Krafttak Ryfast AS. Målet er å synliggjøre samarbeidet mellom Stavanger og Ryfylke, opplyser Skretting.

- Vi jobber aktivt for å fremme vårt syn med tanke på å få fastlandsforbindelsen på plass i Nasjonal Transportplan i 2009, og vi mener at det i dag ikke er realistiske alternativer til Ryfast. Vi må derfor samle kreftene om det som er vedtatt av fylkestinget i 2001, mener Skretting.

- Du er selv pendler mellom Hjelmeland og Sandnes. Hva vil du og andre pendlere og for den saks skyld andre reisende spare på sikt gjennom Ryfast?

- Tidsaspektet er et poeng. Dessuten frihetsfølelsen av at du kan bevege deg i denne regionen til hvilken tid på døgnet

du vil. I dag er du "utestengt" i tider på døgnet. Det vil også bli enda mer attraktivt å bosette seg i Ryfylke. Stavanger vokser, og byen er i dag ikke stor nok. Kjøretiden mellom Stavanger og Strand blir på 15-20 minutter. Til Hjelmeland cirka 40 minutter. Jeg tror også hele regionen vil framstå som mer attraktiv både for fastboende og turister, sier Skretting.

STASJONGUTTEN FRA NÆRBØ

- Har du tro på at alle Ryfylke-ferjene vil havne på museum i 2015 slik du tidligere har antydnet som målsetting?

- Ja, i 2015 får vi "verdens største hurtigbåt- og ferjemuseum" som bør etableres på en god plass i Ryfylke.

- Du er en ildsjel for Ryfast-saken. Hva er det som gjør at du brenner sånn for dette?

- Jeg tror på vekst, og jeg tror på det gode i mennesket. Jeg liker ikke at det

skal ligge hindere i veien. Jeg er opprinnelig en "stasjonsgutt fra Nærbø". Jeg er rogalending og jeg brenner for det. Jeg er glad i Ryfylke, jeg er glad i Stavanger, og jeg er glad i Jæren. Det er nok en sammenføyning av alt dette som gjør at jeg satser tid og krefter på det jeg mener er en god sak, avslutter en travel opptatt Magnus Skretting, alltid på farten og med klokkeetro på at han i 2015 kjører gjennom Ryfast. Som passasjerer tar han gjerne med seg de som i dag er skeptiske til prosjektet.

- Og tenk det... dette blir verdens største undersjøiske tunnel!, avslutter han og slår neven i bordet så cowboyhatten fra Ohio, kjøpt via internett, danser bortover bordflaten, mens Skretting selv ler så han rister.

Ryfast-prosjektet ble vedtatt i fylkestinget i juni 2001 og rammene er lagt i "Fylkesdelplan for areal og transport i Ryfylke 2002-2011". Ryfast består av Hundvågtunnelen, Solbakktunnelen, tunnelen Espedal-Frafjord mellom Forsand og Gjesdal, samt veiopprustning på riksvei 13. Beregninger viser at prisen kan bli seks milliarder kroner hovedsakelig fordi tunnelene skal bygges med

to løp, ikke ett som opprinnelig planlagt. Ryfast kan tidligst være ferdig i 2015. Forutsetningen er at både reguleringsplaner i Stavanger og finansieringsplanen godkjennes i god tid før samferdselsministeren legger frem sin innstilling til Stortinget. Nasjonal Transportplan skal opp til votering våren 2009.

FAKTA

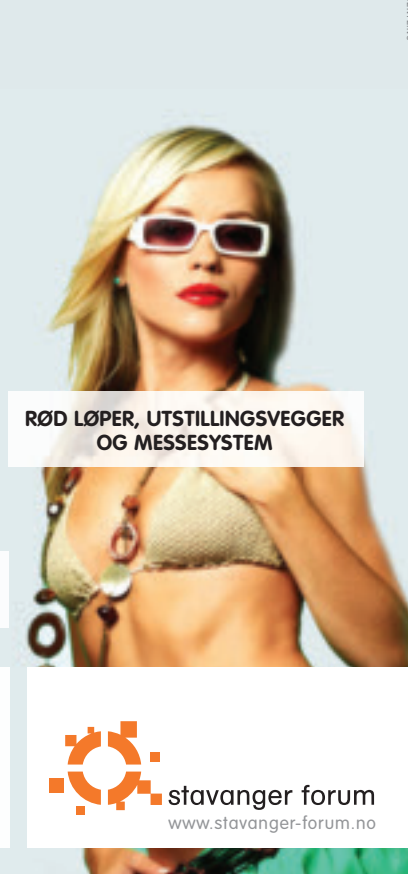
HOLDER DU FESTEN, KAN DU LEIE RESTEN

DANSEGULV OG SCENELEMENTER

FLAGG OG FLAGGSTENGER

RØD LØPER, UTSTILLINGSVEGGER OG MESSESYSTEM

Ingen arrangementer er like - men alle er like viktige.

stavanger forum
www.stavanger-forum.no

AIRFRAME

Nytt messesystem introduseres i Norge

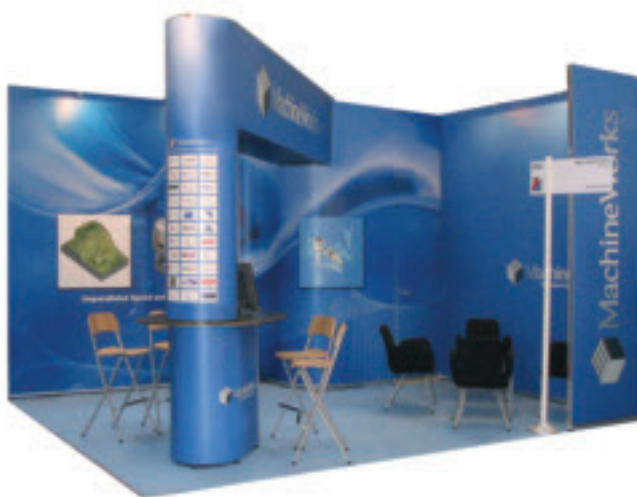
- Rammesystem av aluprofiler
- Lengde og krumming etter ønske
- Monteres uten bruk av verktøy
- Mange spennende byggemuligheter

Dekor festes med magnet, f.eks.:

- Laminert papir
- Kapaplater
- Acrylplater

Muligheter:

- Vegger, disker, søyler, podium
- Bakbelyste elementer
- Innbygging av flatskjerm

BITMAP*

Tlf. 51 84 92 30

Lervigsveien 22, 4014 Stavanger, post@bitmap.no, www.bitmap.no

REKLAMEFOTO SCANNING DIGITAL UTSKRIFT MESSEDEKOR BILDEDATABASE

NÅ HAR VI STARTET BYGGINGEN AV NÆRINGSBYGGET KANALPIREN

KLART FOR INNFLYTTING HØSTEN 2009

Like ved Viking Stadion vil det snart reise seg 15.900 kvm med flotte kontorarealer. Kanalpiren er på 5 etasjer, og så vel arkitekturen, løsningene, dimensjonene, og beliggenheten gjør dette til et kontorbygg i prestisjeklassen.

Flere enn 40 kontorbedrifter har valgt å etablere seg hos oss de siste to årene, nå håper vi dere vil vurdere å gjøre det samme! Vi synes at Hinna Park er regionens mest spennende område. Vi tilbyr både dagens og fremtidens løsninger, flott arkitektur, nærhet til Gandsfjorden og andre fine uteområder. Jernbanestopp, handlesenter, treningssenter, kurs og konferansesenter like ved. Trenger man noe mer?

Hinna Park as, Jåttåvågen 10, 4020 Stavanger Telefon 51 95 73 00

www.hinna-park.no

HINNA PARK

Kulinariske Stavanger lover smakfull sommer

I sommer møtes de europeiske mataktørene i Stavanger. En matfaglig konferanse, et europeisk kokkemesterskap og en gedigen utstilling sørger for at Stavanger settes på kartet som Nord-Europas viktigste matregion.

Tekst: Cathrine Gjertsen
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Europamesterskapet i kokkekunst, *Bocuse d'Or*, konferansen *Food for the Future* og storhusholdningsmessen *Buffet 2008* går alle av stabelen mellom 30. juni og 1. juli i år.

- Dette er tre frittstående prosjekter som er svært avhengige av hverandre, sier prosjektleder for Food for the Future, Sigurd Vik. Mannen som de fleste av oss kjenner som organisatoren bak sandvollyballturneringen, har tørket støv av kokkefagbrevet sitt og er klar for å samle 200-300 nasjonale og internasjonale fagpersoner fra både det offentlige og det private næringsliv til dagens konferansen.

VIL SKAPE DEBATT

- *Food for the Future* er et Stavanger2008-prosjekt. Konferansen er omtalt i Stavangers første søknad om status som europeisk kulturhovedstad, som ble sendt inn allerede i 2001, forteller direktør i Fagforum for Mat og Drikke, Eivind Hålien. Stavanger2008 har tre målsetninger med konferansen. Stavanger-regionen skal vise at de er et godt vertskap og lever opp til visjonen "Open Port". Konferansen skal skape en møteplass for mataktørene, og den skal tørre å ta en skikkelig debatt om bærekraft og miljø – sett i et matperspektiv.

Første mann ut på talerstolen under konferansen er ingen ringere enn professor Richard Scase fra University of Kent. Scase er titulert som European Business Speaker of the Year, og verdenskjent for

sine publikasjoner om globalisering.

- Richard Scase vil sette fokus på de globale utviklingstrekk, og hvilke konsekvenser det har for matproduksjon, presenterer Hålien.

Foruten den kjente professoren vil representanter fra den lille, men eksklusive whiskyprodusenten Laphroaig og store europeiske dagligvarekjeder fortelle om sine markedsstrategier.

Mattrender vil også være et sentralt tema. På talerlisten står trendforskere, den nederlandske forsknings- og prøverestauranten *Restaurant of the Future*.

Paul Bocuse, mannen bak verdens mest anerkjente konkurranse i individuell kokkekunst, Bocuse d'Or, vil være til stede under hele arrangementet til sommeren. Hans nye fast food-konsept vil også bli presentert under konferansen.

BOCUSE D'OR MED EUROPEISK KOKKELERING

Bocuse d'Or begynte som et uformelt mesterskap i Lyon for 20 år siden. I dag er det et verdensomspennende og prestisjetungt mesterskap med 24 deltagende kokkenasjoner. Konkurransenivået stiger fra år til år, og flere og flere land ønsker å delta. Ved 20-års jubileet i januar i år bestemte Paul Bocuse å gi konkurransen en ekstra dimensjon og ba Norge om å arrangere det første europeiske mesterskapet; Bocuse d'Or Europe.

20 europeiske kokkenasjoner vil konkurrere om den europeiske mesterskapstitelen i Stavanger. En rekke yngre og topp motiverte kokker fra Øst- og Vest-Europa vil ta opp kampen med de mer etablerte Bocuse d'Or-landene, som Norge, Frankrike og Danmark. I tillegg er Nederland, Polen og Finland tilbake i

Fra venstre: Direktør for Fagforum for Mat og Drikke, Eivind Hålien sammen med Sigurd Vik, prosjektleder for Food for the Future

Bocuse d'Or-familien etter flere års fravær.

BUFFET

Storhusholdningsmessen Buffet 2008 arrangeres samtidig med både europamesterskapet i kokkekunst og *Food for the Future*. 7.500 kvadratmeter er avsatt til nasjonale og internasjonale utstillere som skal vise fram det nyeste innenfor matfaget. Nye produkter og tjenester presenteres for ledende europeiske kokker, så vel som for ledere, innkjøpere og beslutningstakere for restauranter, hoteller og institusjoner.

MANGFOLD

Det er ingen tvil om at Stavanger vil være preget av kulinariske opplevelser til sommeren. I tillegg til både utstilling, konferanse og europamesterskap i kokkekunst, legges en rekke andre konkurranser til Stavanger i juni-juli.

Norgesmesterskapet i kokkekunst vil bli arrangert 30. juni, dagen før Bocuse d'Or Europe starter. Også Norgesmesterskapet i østersåpning og Nordisk mesterskap for vinkelnerne er lagt til Stavanger i samme periode.

Regionreformen -regjeringen somler og fomler

Det er stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal (KrF Rogaland) som lett frustrert formulerer seg slik om en forvaltningsreform som det knyttet seg store forventninger til da den ble lagt fram i desember 2006. Nå ser den ut til å ende opp med enten ingenting, eller bare små justeringer av oppgavefordelingen mellom stat og fylkeskommune.

Tekst: Jan Gjerde
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

Bjørg Tørresdal var saksordfører i Kommunalkomiteen da den behandlet Stortingsmeldingen om saken. Hun var den som løste meldingen om oppgavefordelingen mellom de tre forvaltningsnivåene i Norge gjennom komiteen fram til en flertallsinnstilling. Denne ble avgitt til Stortinget med stortingsbehandling i mai 2007. Siden har det vært taust om saken fra departementskontorene.

- Et varslet høringsbrev om saken innen utgangen av januar 2008 er på nytt blitt utsatt. Det tyder på at regjeringskoalisjonen ikke greier å komme fram til en konklusjon på de mange prinsipielle problemstillinger som saken reiser, sier Bjørg Tørresdal og fortsetter:

- Intensjonen var å diskutere forvaltningsnivåenes innhold før vi gikk videre og begynte å tegne opp kart og grenser. Videre var det forventet at

regjeringen skulle legge fram en proposisjon til Stortinget våren 2008, etter at høringsnotatet om oppgavefordelingen var behandlet. Så langt ser det ut for at ingen i staten vil gi fra seg oppgaver til et regionalt "mellomnivå" – enten det blir regioner etter den ene eller andre modell eller justerte fylkeskommuner. Dersom dette blir stående som konklusjon, er jeg redd for at fylkeskommunens dager er talte, uten at vi får noe i stedet, sier Bjørg Tørresdal. Det betyr at den sentralisering av makt vi har sett i Norge de siste tiårene, vil fortsette. For folkestyret og regionene utenom Oslo-området er dette trist. Da får vi nettopp den avmakt som det var reformens mål å avskaffe.

- Kanskje er det å sette bukken til å passe havresekken å be departementer og sentralpolitikere løse en oppgave som dette? At personlige interesser og posisjoner kommer i veien for det mer prinsipielle og langsiktige, spør Rosenkilden.

- I hvert fall kan vi få inntrykk av byråkratene sentralt stritter i mot endringer. De vil uansett sette sitt preg på de utredninger og premisser Stortinget får seg

forelagt. Så selv om makten skal være i Stortinget, er det ikke sikkert at det er der saken vil ble avgjort reelt. Dette er jo også en sak som splitter partiene. Særlig Arbeiderpartiet sliter. Politikk handler mye om å samordne pengesekkene. I dag er det for mange pengesekker som styres av fagdepartementer, statsråder og statlige organer. Mer av beslutningene og ressursbruken må desentraliseres, til regionalt og kommunalt nivå.

- Men pengesekkene blir jo ikke større av den grunn? Hovedutfordringen er jo at vi mangler penger til presserende oppgaver, kanskje særlig i områdene utenfor hovedstadsområdet?

- Regionreformen er en strid mellom senter og periferi. Gjennom samarbeid og samordning lokalt kan vi få mer ut av pengene. Fagressurser kan utnyttes bedre. Alternativet til sentralstyring er delt eierskap til de praktiske løsninger i regionene. Vi må få mer medbestemmelse, og de skjønsmessige avgjørelser bør tas så nær velgerne som mulig.

- Et trekk ved samfunnsutviklingen er jo at fylkene i mange tilfeller blir for små

som forvaltningsenheter, f. eks innen næringsutvikling, samferdsel, forskning og miljø?

- Igjen handler det om å samordne ressurser som alternativ til sentralisering. Hovedutfordringen blir å ta tilbake til distriktene og regionene makt som er blitt sentralisert til Oslo. For å få dette til må vi ha et tredje forvaltningsnivå i et land som Norge. Det følger av Stortingets overordnede beslutninger knyttet til bosetting og distriktspolitikk. Vi har ressurser og kompetanse i distriktene. Dette må vi utnytte. Å sulteføre fylkeskommunen med oppgaver er ressursløseri. Det betyr rett og slett dårligere utnytting av landets samlede ressurser.

- **Fylkesrådmann Liv Fredriksen sa til Rosenkilden like før stortingsmeldingen kom i desember 2006, at hun stolte på Soria Moria-erklæringen: at vi skal ha et regionalt, folkevalgt forvaltningsnivå i Norge, men utover dette ville hun ikke spå. Hun ønsket bare at det ble en reell forvaltningsreform, og at den ble robust.**

- Dette er jo med til å gjøre saken ekstra spennende. Uansett hva regjeringen legger fram, skal løsningen overleve neste stortingsvalg. Regionreformen må drives fram av en "reformator". I dette tilfellet er vedkommende rett og slett ikke til stede, sier Bjørg Tørresdal.

Rimeligvis har dette vært en lang prosess med mange involverte og mange meninger i denne saken. Som saksordfører i kommunalkomiteen mener Bjørg Tørresdal at høringsuttalelsene var nærmest entydige for tre forvaltningsnivåer i Norge. Men skal regionreformen bli en forvaltningsreform og en vitalisering av lokaldemokratiet, kreves det at staten

gir fra seg mer makt. Dette er det flertall for i Stortinget, så hvorfor somler regjeringen? Hun sa fra seg saksordførervervet i protest mot det hun opplevde som Arbeiderpartiets trenering av saken. Det er ikke vanlig kost i Stortinget. Nå venter hun på at Regjeringen skal legge fram en proposisjon om saken etter den nye høringsrunden våren 2008. Det store spørsmålet er: Kommer vi i mål før neste valg? Forvaltningsreformen skal

etter planen implementeres 1. januar 2010. Opposisjonen er ikke samstemt i sak, men når det gjelder regjeringens manglende framdrift i saken er den enig: Tiden begynner å bli meget knapp dersom regjeringen virkelig hadde en intensjon om å følge opp Stortingets vedtak om å lytte til innspill før framleggelsen av endelig anbefaling til Stortinget våren 2008.

Bjørg Tørresdal. Født 1958 i Stavanger (Madla), utdannet lærer og med grunnfag i engelsk. Har vært aktiv i KrFU og KrF siden 1980 i lokale og sentrale verv. Ble valgt til Stortinget første gang i 2001 og satt da i Finanskomiteen.

Gjenvolgt i 2005 og er første nestleder i Kommunal- og forvaltningskomiteen. Saksordfører for komiteens og Stortingets behandling av St. meld. nr 12 (2006 -2007) Forvaltningsreformen, også kalt regionreformen.

FAKTA

**Din lokale kompetansepartner:
Revisjon. Virksomhetsutvikling.
Internkontroll. Skatt og avgift.***

PricewaterhouseCoopers, Pb 1508, 5505 Haugesund
PricewaterhouseCoopers, Pb 8017, 4068 Stavanger
www.pwc.no - 02316

***connectedthinking**

PRICewaterhouseCOOPERS

**Kompetanse
er det viktigste
vi leverer
kundene våre**

Kompetanse forplikter – enten det gjelder ingeniørtjenester, isolering, innredning, stillas, overflatebehandling eller teknisk rengjøring. Vår kompetanse er med og sikrer kundene og hjelper dem i å nå sine mål.

BIS Industrier er en organisasjon full av flinke folk. Fordi vi har kompetansen og bruker den riktig, sørger vi for at kundene våre får det vi har lovet. For BIS blir 2007 et rekordår – med over en milliard i omsetning.

Vi har behov for flere folk!

BIS Industrier er inne i en svært positiv utvikling, og vi er engasjert i mange prosjekter både on- og offshore. For tiden har vi mer enn 1600 medarbeidere i aktivitet – men vi trenger likevel å ansette flere. Er du eller noen du kjenner klar for nye utfordringer? Interessert i personlig utvikling?

Se på våre jobbsider: **www.bis-jobb.no**

BIS Industrier, Postboks 1134, 4391 Sandnes
Tlf 51 63 76 61 / 51 63 76 00 www.bis-industrier.no

COMPETENCE CARES

Fra venstre: Prosjektleder Lena Høyvik og daglig leder, Lise Helland

Gosh Respond kler opp Stavanger2008

De er offisiell leverandør av Stavanger 2008 lisensprodukter, feirer i år 10 års jubileum og inntar nå Norden. Det lokale Stavanger-firmaet som ble etablert som Respond Profilerings & Firmagaver, var med å starte Gosh, som nå er landets ledende kjedesamarbeid innen firmagaver, yrkesbekledning og profileringsartikler. Gosh-kjeden retter nå markedsblikket utover landets grenser og utvider sin virksomhet.

Tekst: Ragnar Åsland
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Ettersom Respond Profilerings & Firmagaver i dag er en del av Gosh-kjeden, kaller de seg Gosh Respond, opplyser daglig leder Lise Helland. Hun var med å starte det som i dag er Gosh-kjeden, og som eies av 11 partnere som er plassert rundt omkring i Norge, og som har rundt 80 ansatte på en rekke utsalgsteder.

- Gosh Respond holder kun til i Stavanger og henvender seg stort sett til bedriftskunder i Rogaland, opplyser Lise Helland. I 2007 omsatte bedriften for 34,5 millioner kroner, og hadde en omsetningsøkning på 8 millioner fra 2006 til 2007. Gosh-kjeden totalt hadde en omsetning i 2007 på 250 millioner kroner.

SATSER I NORDEN OG BALTIKUM

Nå har Gosh-kjeden innledet et samarbeid med den svenske profilkjeden Navet Promotion. - Vi arbeider med å starte en stor nordisk profilkjede. Navet Promotion vil i den forbindelse skifte navn til Gosh Sverige. Også arbeidet med Danmark og Finland er påbegynt. I løpet av 2008 kan den nordiske kjeden være på plass med

et femtitalls forhandlere og 500 ansatte og en betydelig økning i omsetningen til bortimot én milliard kroner i året. I til-

legg er Gosh-kjeden også i startgropen med tanke på å utvide virksomheten til Baltikum og Polen, opplyser Lise Helland.

I full konsentrasjon. Fra venstre: Lena Høyvik, Marit Aartun og Lise Helland

I Stavanger holder Gosh Respond til i Rumagbygget nær Diagonalen ved mot-orveien. - Firmaet har 13 ansatte ved Stavanger-kontoret og er stolte over oppdraget de fikk med å levere tekstiler og lisensprodukter til Stavanger2008, sier prosjektleder Lena Berg Høyvik. - Det hele startet da Stavanger 2008 kom til oss med sin logo, og vi designet en kolleksjon ut fra den, forteller hun.

Designansvarlig Marit Aarhun var den som designet klærne. Kolleksjonen består blant annet av softshell jakker, regncape, T-skjorter, hettegensere, capser og paraplyer.

-Vi fikk oppdraget høsten 2005, og fra 1. januar 2006 ansatte vi to personer som kun skulle jobbe med dette prosjektet, sier Lena Høyvik.

Flere konkurrenter var inne i bildet med å få dette prestisjefylte oppdraget som Lise Helland beskriver som et solid og tungt prosjekt.

ENTUSIASTISKE LOKALPATRIOTER

- Vi var ikke i tvil om å gjøre den beste jobben i verden, vi hadde masse ideer på

tegnebrettet, og vi hadde som mål å få fram en kolleksjon som folk kunne forholde seg til. Utgangspunktet var at kolleksjonen skulle preges av klassisk stil og god kvalitet, opplyser Lise Helland som også tror at entusiasmen var en medvirkende årsak til at Gosh Respond fikk oppdraget.

- Dere lever av å profilere andre, men hva betyr det for Gosh Respond å bli profilert på denne måten gjennom Stavanger2008?

"Det betyr mye. Fortsatt er 95 prosent av jobbene i vårt eget distrikt. 100 prosent av vår omsetning er mot bedriftsmarkedet, og Stavanger2008-prosjektet har åpnet mange dører for oss til nye kunder, sier Helland.

- Vi er også blitt mer patrioter med stor oppmerksomhet på egen by og gode ambassadører for 2008, mener Lena Høyvik. -Ved å være åpne og gå på arrangementer blir du en del av prosjektet på en eller annen måte, også utover den forretningsmessige delen av jobben vår, fortsetter hun.

Oppdraget for Stavanger2008 pågår ut dette året, men Gosh Respond har flere bein å stå på og har mange bedriftskunder. - Alle bedrifter som har ansatte og kunder er potensielle kunder hos oss, sier Lies Helland.

På kundelisten står flere store oljeselskaper som ConocoPhillips og StatoilHydro, men også Skretting, Kverneland, Stabenfeldt og Dolly Dimple's kjøper profilartikler og firmagaver hos Gosh Respond.

- Hvordan er markedet i dag for firmagaver?

- Bransjen omsetter for 3,5 milliarder kroner i året, så vi tror markedet er bra for alle. Likevel må vi ut og gjøre en salgsjobb. Nesten alle i bedriften er derfor selgere, opplyser Lise Helland.

KVALITET OG ETISK HANDEL ER VIKTIG

To ganger i året er det utpakninger i lokalene i Stavanger, og Gosh Respond deltar også på messer i og utenfor Norge. Kundene kjøper mye klær med spesialdesign. Både sommerklær, jakker og dresser i forbindelse med spesielle arrangementer og konferanser som for eksempel Offshore Northern Seas (ONS). - Det som er viktig for oss er å tilby en total profilering, forklarer Lena Høyvik som også mener at profilproduktene lever lenger enn en avisannonse.

Kundene er også opptatt av kvalitet, for folk vet hva de vil ha. Stavanger-folk er et kresent publikum. I forbindelse med lisensproduktene til Stavanger2008 kjøper vanlige folk, eiere og sponsorer produktene. -Vi hilser på folk som bruker klærne og spør dem hvorfor de har den jakken eller T-skjorten på? Vi føler vi kjenner dem og at vi sammen har et forhold til Stavanger2008, sier Høyvik.

Bedriften har – sammen med de andre Gosh-partnerne – utviklet en egen "Code of Conduct". Retningslinjene innebærer at Gosh og alle partnerne kun gjennomfører handel med leverandører som tilfredsstiller en internasjonal standard for etisk handel og som ivaretar retten til fritt arbeid, retten til å organisere seg, regler om barnearbeid, sikkerhet, hygiene og miljøforhold.

Utdanning og kompetanseutvikling er også ifølge Lise Helland en forutsetning for at Gosh skal kunne beholde posisjonen som Norges ledende kjede innen profilprodukter og gaveartikler. Dessuten har Gosh-kjeden sammen med Plan Norge gjort en avtale om å bygge en skole for 360 elever i Liberia. Gosh bidrar også med støtte til stiftelsen Livsglede for Eldre, en stiftelse som arbeider for å gi pleietrengende påfyll av livskvalitet og glede.

Leif-Roddy Helmersen viser stolt frem 2008 T-skjorten til Lena Høyvik.

NYE RENAULT LAGUNA

KJØR DEN, SÅ FORSTÅR DU.

NYE RENAULT LAGUNA
SPORT TOURER FRA

276 800,-

3
ÅRS
GARANTI
150 000 km

Best resultat i EuroNCAP sikkerhetstest i sin klasse! Nå med 3 års / 150.000 km garanti.

Noen biler er kun laget for sjåføren. Andre er laget for å være mest mulig komfortable. En del biler er større enn andre. Mens andre igjen bare er sikrere. Vi ville lage bilen som skulle ivareta alle disse kvalitetene. Og vi lyktes. Derfor tør vi nå selge med fabrikk garanti på enten 3 år eller 150.000 km, tre års vegassistanse og 12 års rustgaranti. Vi tør også love deg at dette er en fantastisk bra bil. Men det er tross alt du som avgjør og derfor må du faktisk prøvekjøre nye Renault Laguna. Da forstår du hva vi mener.

www.renault.no

Velkommen innom og prøvekjør!

Testet versjon: Kombisedan
2.0 dCi Expression

www.bilforum.no

FORUS: MASKINVN. 1 TLF. 51 81 05 00 ÅPENT: 8.30 - 17 TIR. TIL 20 LØR. 10 - 14
BRYNE: REEVN. TLF. 51 77 16 10 ÅPENT: 9 - 16 TIR. 10 - 20 LØR. 9 - 13

Til Firmaer på Sør-Vest landet!

**Tre ferieleiligheter til utleie i 2008, Ålø Brygge.
80.000/år pr enhet inkl. båt.**

SE DETALJERTE BESKRIVELSER PÅ VÅR HJEMMESIDE:
www.aalobrygge.no

Kontakt oss for å befare stedet:

Ole Johnny Hansen

Tlf: 908 38525

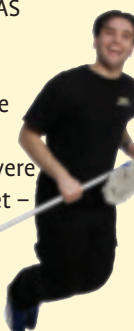
E-post: olej@aalobrygge.no

Renhold slik du vil ha det!

Renhold & Konsulentservice AS
tilbyr stabil arbeidskraft med
engasjerte medarbeidere.
Vi har et klart mål om å levere
renholdstjenester med høy
servicegrad. Våre oppdragsgivere
skal oppleve forventet kvalitet –
og vel så det – til riktig pris.

Vi hadde et godt år
i 2007 – med stor
tilgang på nye kunder.
Men det er stadig rom
for flere. Ta kontakt, så
gir vi deg et
prisoverslag.

Kvalabergveien 21, 4016 Stavanger.
Telefon 51 90 50 00. Telefaks 51 90 50 09.
E-post: post@renkons.no
www.renkons.no

Pilt-Ola-middag i Næringsforeningen

I mars er det 150 år siden Rogalands første, største og kanskje mest aparte entreprenør døde. Det sier ikke lite – når vi minner om størrelser som Oftedal, Kielland, Bjelland, Kverneland, Kartevold, Smedvig, Øglænd, Bergesen og Knudsen. En rekke av gründere som de siste årene er blitt toppet med Aarbakke, Kyllingstad – og senest i fjor med Gjedebo som den norske "Entrepreneur of the Year".

Tekst: Jostein Soland
Foto: Privat

KJENDIS OG ENTREPRENØR

Mange har nok hørt om Pilt-Ola og hans fantastiske liv og driv. Men i 2008 er det langt flere som ikke har hørt om denne påfinneren og oppfinneren som må ha vært en superkjendis og superentreprenør i sin tid. Derfor takket Næringsforeningen ja da invitasjonen fra Forsand kommune og tidligere ordfører Ingeborg Søyland kom til en middag som markering av 150-årsdagen for Pilt-Olas død.

Målet for denne 150-årsmarkeringen er å vise at det meste er mulig – selv om utgangspunktet kan være svært så umulig. Hvis visjonen leveres ut på en beinhard vilje. For å trekke fram noen eksempler:

- At en bakdel kan gjøres til en fordel.
- At det er mulig å gå til Amerika
- At Ryfylke- og Setedalsheiene er ypperlig egnet til reindrift.
- At sild kan konserveres i andre og større kar enn vanlige tretønner.

Hvem var så denne Pilt-Ola? Pilt-Ola skal også feires med ny utgave av dokumentarromanen – med samme navn – under denne middagen på Rosenkildehuset den 12. mars. 150 år etter at han gikk bort.

SOM TENKT OG SAGT - SÅ GJORT...

Tradisjonen vet å fortelle at Ole Olsen Sangesand fikk oppnavnet Pilt-Ola av måten han gikk på. Han piltet eller trakk litt på det ene beinet etter en ulykke i ungdommen. Enten skal han ha falt ned fra riggen på en seilskute, eller så ble foten ødelagt i militæret. Dette gjorde at Ola lærte seg å gå så effektivt med sin skade at han gikk fortere enn folk ellers var i stand til. Han skal ha tatt den 10 mil lange turen rundt Lysefjorden på ett døgn!

Da sluppefolket gikk ombord i "Restauration" i Stavanger 1825 takket, Pilt-Ola nei til å ta sjøveien. Han ville heller gå til "The Promised Land"

OG HAN GIKK!

Han skulle komme til å bruke mer enn tre år på turen gjennom Europa, Russland og Sibir til Beringsstredet. Men der ved det 82 kilometer sjøskillet mellom

Asia og Amerika var det ikke noe skyss å få, skal han ha fortalt. Så Pilt-Ola tok like godt veien hjem igjen. Og fikk blant annet med seg en audiens hos kong Carl Johan i Stockholm på hjemveien.

7,5 år gikk med til denne turen. I dag vil de fleste av oss spørre hvorfor denne superentreprenøren ikke maktet å fikse seg skyss eller skaffe seg en egen båt for å komme over. Eller var han rett og slett så sær at han ombestemte seg? Som han selv skal ha sagt med blikket rettet mot Beringstredet: - Der stod eg... For så å snu hjem igjen.

STAVANGER STØRSTE SKATTEBETALER

Pilt-Ola hadde vært regjeringsagent og reist rundt og kjøpt klær og utstyr til hæren. Han ble etter hvert en omreisende kramkar og handlet med alt mulig. I 1817 hadde han med støtte fra Selskabet for Norges Vel - hentet ned 300 tamrein fra Finnmark for å starte reindrift i Ryfylke- og Setedalsheiene. Men det tamreinlaget som han hadde tatt initiativet til, var ved hjemkomsten fra "Amerika-turen" lagt ned. Med lånte penger dro han igjen til Finnmark og kom ned igjen med 150 nye

Forfatteren Jon Moe (til høyre) med sønnen Eirik

dyr. Et tredje og siste forsøk gjorde han med rein fra Rørø. Men ulven tok sitt. Her visste igjen Pilt-Ola råd, laget en ulvegift som langt på vei utryddet ulven i vår del av landet. Mens reinsdyrene skulle bidra til å fornye den gamle reinstammen i Ryfylke og Setesdal.

Under det rike sildefisket på 1830-tallet slo Pilt-Ola seg opp som forretningsmann. Han fant nye metoder å salte sild på, og må ha tjent utstyrtelig mye penger. Som Stavanger-borger ble han i løpet av kort tid den som betalte mest skatt til bykassen. Vi befinner oss på den tiden da handelshusene Kielland og Rosenkilde blomstret.

Men i slutten av dette tiåret gikk Pilt-Ola konkurs. Hans fantasi ble sterkere enn de begrensninger virkeligheten satte. Ved hans fallitt var gamle venner over hans eiendommer som ørner over et skadet dyr.

Pilt-Ola kom seg på fote igjen. Han skal ha blitt et samlingspunkt, et strålingspunkt som selve folkefantasien blomstret i. Som hos de gamle eventyrfortellerne. Mye av sitt senere liv levde han på vandring i Ryfylkeheiene og på Hardangervidda. Han skal ha bygd stein-

buer og hellere, fanget villrein og fortsatt kampen mot ulven. Og døde altså i 1858 i Stavanger

PILT-OLA-ROMANEN I NY UTGAVE

I 1972 ga Aftenblad-journalisten Jon Moe ut dokumentar-romanen "Pilt-Ola". Boka kom i tre opplag, og alle ble utsolgt.

Hva var det med denne personen som ble født i Sandnes og vokste opp i Sognesand inne i Lysefjorden? Denne Ole Olsen Sangesand som kanskje til og med har lånt trekk til Henrik Ibsens Peer Gynt?

Jon Moes sønn, Eirik, driver sammen med familien Mosaikk Forlag. Under midt dagen på Rosenkildehuset vil forlaget lansere "Pilt-Ola" i ny utgave: - Fordi det er en viktig bok, den av fars bøker som har nådd lengst ut. Fordi det rett og slett er en god fortelling der den beveger seg mellom fiksjon og fakta. Som Kristian Sunde skrev på kronikkplass i Aftenbladet da han meldte boka i 1972: - Boken om Pilt-Ola er skrevet av en som vet noe, og som med en dikters lykkelige evne alltid finner uttrykk for det han vet. Det er suveren prosa, og en bok man ikke blir ferdig med.

-Det er nettopp denne blandingen av Pilt-Olas liv og min fars diktning som gir denne fortellingen så god driv, fortsetter Eirik Moe. Det er jo en genre som vi senere er blitt fortrolig med gjennom bøker av forfattere som for eksempel Per Olof Enquist, Edvard Hoem og Erik Fosnes Hansen.

- Pilt-Ola spilte en viktig rolle i nasjonsbyggingen og utviklingen av Stavanger-regionen på begynnelsen av 1800-tallet. Gjennom alle de årene boka har vært utsolgt, har den stadig vært etterspurt. Et nytt opplag har lenge vært planlagt, og Forsand kommunes satsing på Pilt-Ola nå i 2008 er i grunnen den anledningen vi har ventet på for å lansere boka på nytt.

- Fortellingen om Pilt-Ola gir både et fantastisk spennende tidsbilde av 1800-tallet, og med sine vanvittige reiseskildringer er den også god underholdning. Og ikke minst formidler "Pilt-Ola" livsvisdom. Den får vi aldri nok av, avslutter Eirik Moe.

På skrivebordet - til Harald Minge i RA

Tekst: Jan Inge Reilstad
Foto: Haagen Tangen Eriksen/
BITMAP

Han hadde sittet værfast på Haukeli fra søndag til mandag. På et tidspunkt ut på søndagen hadde det mannlige følget av fedre & sønner definert hjemtur som umulig, og inntatt helgeposisjon igjen, med telemarkski på ettermiddagsbeina og whiskeyglass i kveldshendene før cola til mandagsfrokost. De hadde ikke klaget et sekund, sjefredaktør Harald Minge og hans følge.

Når jeg ankommer redaktørkontoret tirsdag ettermiddag, er han halvveis ute i morgendagens leder, titulert "Ny ferieordning for morgendagens skoler", smugtitler jeg på hans digitale skrivebord mens han gjestfritt og intetanende henter kaffe. Noe om mer fleksible skoleferier. På skrivebordet ligger en bunke med RA, et par håndskrevne leserbrev, deriblant et om "Fantastiske politikere" som formelig røyker av polemikk og ironi, rett ved siden av en lite brukt NOU-rapport fra Justis- og politidept. – "Veileder i offentlighetsloven". Bokstabelen bak skrivebordet består av bøker om sykling, laksefiske, motorbåter og ymse natursysler, samt Sirdals Årbok 2007.

En typisk urban Siddis med typisk urbane vestlandshobber altså, tenker jeg. En familiefar og en avismann med stort behov for fleksible ferier.

– Jeg seifer ut og spør om persen i Nordsjørittet, klar til å trumfe ham med en bedre bestetid.

– 3.03, i fjor, kommer det lynkjapt. Mens jeg forteller om mine ryggproblemer i fjor, og antyder at forholdene var usedvanlig gode akkurat det året, henter han energisk frem treningsdagboka si. Fyren trener hver bidige dag, med og uten familien, viser det lett skremmende oppsettet. – Vi er påmeldt Flandern Rundt i år, amatørrittet altså, sier han i fullt alvor, før han ser lenge og ettertenksomt på meg, og forteller meg at han håper jeg ikke tror han koketterer med sine sykkelbravader. Jeg rister på hodet, og skriver opp i notatmarginen at det kan være en god vinkling på intervjuet.

– Hvorfor trener du så mye? Er du frelst? Helsefreak? Midtlivskrise? Er det sykling som får deg til å tikke?

– Nei og ja. Sykling er fantastisk. Og jeg tror på dette enkle: Jævlignst mulig, best mulig, hver eneste dag. God fysikk, god psyke. Slit gir overskudd. Og så er begge ungene aktive syklist. Det blir et familie-tiltak.

– Vel, ikke ulikt min egen filosofi og treningsmotiv, om at god trening tillater større inntak av god mat og vin. Så du er sjefredaktøren som ikke leser bøker du da?

– Nei. Jeg leser. Noe. Bibelen er "Sykkelrytteren", av hollandske Tim Krabbé. Handler om alt som går gjennom hodet på en sykkelrytter underveis i et ritt. En filosofisk roman fra 1978 med gener fra Camus og Beckett. Nydelig. Etterpå finner jeg et intervju med Krabbé i Guardians nettavis, hvor tittelen lyder: "Suffering appeals to me." Det passer.

– Noe annet på lesemenyen enn sykkelbøker?

– Antony Beevor sine bøker om krigshistorie, akkurat nå leser jeg om den tyske invasjonen på Kreta. Men den boka glemte jeg igjen på et hotell forleden. Det gjorde jeg også med den forrige Beevor-boka. Han ler lett overrasket over sin egen ærlighet. – Ellers leser jeg selvsagt RA nøye hver dag, og skummer en haug andre aviser.

– Du vet hva de sier: Et menneske er ikke dannet før det kan detaljene om slaget ved Kursk og kjenner verdens militærhistorie, for ingen historie er viktigere å kjenne. (Jeg klarer heldigvis å avstå fra å kommentere hans bokbidrag til landets hotellrom.) Og på skrivebordet har du hver dag en tom lederspalte å fylle med skriftlig mening?

– Ja. På sju år har jeg skrevet ca 1800 ledere. Det er 1800 tema, 1800 argumenter og 1800 standpunkt på sju år. Du vet hva tidligere Aftenposten-redaktør Per Egil Hegge svarte da han ble spurt hvor lang tid det tok å skrive en leder? Minge svarer uten å vente: – 20 års erfaring og 20 minutt.

– Jo, men likevel, det er 1800 standpunkt å presse seg frem til. Hvor mange har du angret på?

– 1351, kommer det kontant. Han ler. – For å si det slik: Det skjer. Og da må man erkjenne sine feil, skrive ny leder, ta saken opp i spaltene. Angående "Meteoren" på Tivolifjellet skiftet jeg f.eks. mening. Det er klart at det er mye press med en lederspalte, men det er jo et stort kick også. Man må bare. Men dette er jo alle journalisters lødd og glede. Å presse hodet gjennom en leder er kanskje ikke så ulikt å presse kroppen gjennom et sykkelrør – når det kommer til stykket, tenker han høyt.

– Det går an å misunne den muligheten til utvikling og kunnskap som ligger i å måtte tenke igjennom så mange viktige samfunns-tema. Kanskje burde alle mennesker skrive sin egen leder hver eneste dag, fortsetter jeg høyttenkingen. Vel, det gjør de kanskje snart også, på sin egen blogg eller i et nettsamfunn. Det er bra. Du vet hva de sier om at det å skrive er tre ganger bedre enn å lese?

Han nikker. – Og det minner meg på det som skjer i dag. Det demokratiske potensialet og interaktiviteten i de nye mediene i det digitaliserte samfunnet. I dag leser folk ikke anmeldelser, de skriver dem selv.

Det der er jo egentlig utgangspunktet for denne spalta, sier jeg. Det at det digitaliserte samfunnet stiller nye og skyhøye krav til lesing og ikke minst skrijving. Den som ikke mestrer lesing og skrijving faller tyngre gjennom enn noen gang. Hva man har på skrivebordet forteller ikke bare hvem man er, det er avgjørende for overlevelsesnivået og verdiskapingen.

– I avisverden slår interaktiviteten ut med et utall debattsider og diskusjonsfora, på godt og vondt, mest godt. Spesialiserte og dedikerte nettsamfunn vil oppstå, til og med nettbyer finnes jo der ute, hvor deltagerne kan få nye identiteter, og lære seg opp med andre og nye egenskaper. De som deltar danner seg selv til en digitalisert fremtid, sier Minge.

– Andre ting som får deg til tikke, utenom sykling og lederskriving?

– Folkå mine, sier han, som er så driftige og selvgående. Du vet, spør han ut i lufta, at RA er den mest effektive avisa av de 53 i A-Pressen? Jeg har bestemt meg for å flytte ut i åpent landskap med resten av staben nå. Tror det er bedre. Ellers så underviser jeg tidvis ved journalistutdanninga ved UiS og studerer flermedial ledelse ved BI. Han ser grunnende på meg, som for å vurdere om jeg skjønner dette. – Du vet at bare for kort tid siden tok vi nyheter fra papiravisa og la ut på nett. I dagens medieverden er 24 timer en evighet. I dag er det helt omvendt, noe av det som står i nettavisa kommer med i papiravisa, mens sistnevnte mer og mer vil bestå av nyheter som avisa kan eie i minst 24 timer, mer tilrettelagte nyheter, mer analyse, dybdestoff og bakgrunn. Ja, og forresten så fikk jeg platespiller til jul, smiler han plutselig opp.

– Kjøpte du en digital til deg selv, slik jeg gjorde, for overføring av gamle plater til mp3?

– Nei, det var kona som slo til. Og det er den beste julepresangen jeg har fått noen gang. Han lyser nå. – Nå kan jeg spille meg kronologisk gjennom livshistorien min. Jeg har funnet ut – og visste vel godt på forhånd også – at musikkhistorisk talt er min livsbasis David Bowie, Iggy Pop og Lou Reed. Jeg nikker anerkjennende, og husker at vi er jevngamle, fra samme bydel og med samme bakgrunn. Og nå med samme urbane tilsnitt, bare han sykler fortere enn meg – foreløpig. Nordsjørittet går lørdag 14. juni i år.

Lederen i RA dagen etterpå var klart for en fleksibel skoleferieordning, og med klar beskjed til Stavanger kommune om å "gripe muligheten til å modernisere en traust og lite fleksibel overlevning". Den saken dukker neppe opp på redaktørens skrivebord igjen i form av lederspalte med nytt standpunkt. Sykkelferiene må sikres.

Culture opens your mind

© 2007 Total E&P Norge AS. Foto: Arne Liss Mathisen

Total E&P Norge AS
er hovedsponsor for
Stavanger2008

Hvordan tror du verden hadde vært hvis alle tenkte
helt likt? Likte de samme tingene? Hørte på den samme
musikken? Leste den samme boka?

Sannsynligvis ville tilværelsen ha vært uutholdelig kjedelig.

Vi tror at Stavanger2008 kommer til å bli Norges største kulturarrangement
noensinne. I et helt år vil folk i regionen og besøkende ha unike muligheter til
å se og oppleve forskjellige former for kulturelle uttrykk.

Som sponsor for mange kulturarrangement vet vi i olje- og gasselskapet
TOTAL at et rikt og variert kulturliv stimulerer til kreativitet. Gode løsninger
kommer ikke fra et sted hvor alle tenker likt. Derfor er TOTAL en
begeistret hovedsponsor for Stavanger2008.

Kanskje tenker du ikke helt likt etterpå.

TOTAL
www.total.no

Oljegiganten fra Østerrike

Visste du at et av Europas største oljereservoarer onshore ligger i Østerrike – et par mils vei utenfor Wien? Og at OMV (Norge) AS fra Østerrike med rundt 40.000 ansatte og 120 milliarder norske kroner i markedsverdi er Sentral-Europas største olje- og gasselskap? Og at OMV har kontor i Stavanger?

Tekst: Erik Lindboe
Foto: Haagen Tangen Eriksen

Oljereservene utenfor Wien utgjør anslagsvis 700 millioner fat olje, og OMV (Österreichische Mineralölverwaltung) har med sin 52 årige historie vokst til å bli en av de store innen exploration og produksjon. På verdensbasis opererer OMV i et par dusin land på fem kontinenter, og den daglige produksjonen ligger på rundt 320.000 fat olje. Målsettingen er å øke dette volumet til 500.000 fat innen 2010. Selskapet har et svært så godt fotfeste i blant annet Romania, som har betydelige olje- og gassreserver. Dessuten opererer OMV mer enn 2.500 bensinstasjoner, og har store kontrakter helt fram til 2027 på levering av gass fra Russland, for å nevne et lite utsnitt av den omfattende virksomheten.

Den østerrikske oljegiganten begynte å snuse på nye leteområder i nordområdene i 2003/2004, og Norge var et naturlig valg, forteller General Manager Peter Krois til Rosenkilden. At Norge har ord på seg for å være såvel politisk som økonomisk stabilt var medvirkende til denne

avgjørelsen, og i 2006 søkte bedriften om lisenser på norsk sokkel. I dag sitter OMV på fire lisenser, og er operatør på tre av dem. Raffinering er også et av forretningsområdene. Men det er ikke bare innen den tradisjonelle oljevirksomheten selskapet gjør seg gjeldende. I 2006 ble OMV Future Energy Fund etablert for å fremme prosjekter innen fornybar energi, og godt og vel 100 millioner EURO ble tilført arbeidet for å utvikle en portefølje innen framtidens energiformer.

- Hvorfor kontor i Stavanger?, vil Rosenkilden vite.

- Vi startet så smått opp i Oslo i mars 2006 med én ansatt. Dette var for å ha nærhet til myndighetene og en del konsulenttjenester som var basert her. Men etter hvert endte vi opp i Stavanger. Det er ikke til å komme forbi at det er Stavanger som er landets oljehovedstad, en solid "knowledge base" – kunnskapsbase – er lokalisert her, og dette bidrar til å gi oss en rekke muligheter. Stavangerkontoret ble en realitet i august 2007, og på den korte tiden har OMV (Norge) AS vært gjennom en kontinuerlig rekrutteringsprosess for å sikre seg såvel lokal som internasjonal ekspertise. Pr. februar

2008 er 14 personer tilknyttet Stavangerkontoret, og bedriften har løpende planer om ekspansjon.

- Hvordan går rekrutteringen i et såpass stramt arbeidsmarked som det norske?

- Rekrutteringen er definitivt en utfordring, sier Commercial & Legal Manager Andreas Treichel, som har ansvaret for kommersielle og juridiske spørsmål. – Konkurransen om å få tak i høyt kvalifiserte medarbeidere er reell nok, men hittil har kan vi si oss rimelig fornøyd med denne prosessen. Stavanger kan såvissst karakteriseres som en boom-town, men hittil har vi fått rekruttert en god blanding av norsk og internasjonal ekspertise. Når det er sagt, så må vi i samme åndedrag føye til at vi ønsker å ekspandere innen leting, utvinning og produksjon. I første omgang ser vi for oss en utvidelse til 20 lisenser på norsk sokkel, med leteaktiviteter på to – tre felt årlig. Pluss produksjon, sier Andreas Treichel, som meldte overgang fra jobb i Statoil til OMV med virkning fra 1. oktober 2007.

LANGSIKTIG STRATEGI

- OMVs styre har en klar strategi på

langsiktig jobbing på norsk sokkel, sier Peter Krois. – Så langt er styret fornøyd med hva vi har oppnådd på relativt kort sikt, men vi er ennå i en tidlig fase med utvinning og produksjon på norsk sokkel.

- Er det spesielle deler av nordområdene dere satser mest på?

Peter Krois forteller at han har bakgrunn som geolog: – Geologien kjenner ingen landegrenser. Selv om Norge har en sentral rolle i virksomheten vår, så har vi blikket rettet mot flere områder, sier han. – Vi har fokus på Storbritannia,

Irland og Færøyene, samt Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet.

NORGE ER ET FLOTT LAND!

Østerrikeren Peter Krois trives godt i Norge. Forøvrig er det ikke det eneste landet han har hatt som base i sitt yrkesaktive liv. – Jeg har jobbet både ved hovedkontoret i Østerrike og i flere andre land, forklarer han. For eksempel står både den engelske metropolen London og Islamabad i Pakistan stemplet i passet hans. – Noen år ved hovedkontoret – noen år i utlandet. Det gir erfaring og

en god ballast for jobben i Norge, sier han og synes at Stavanger med tilliggende herligheter er en flott region å ha base i. – Jeg er et friluftsmenneske og synes det er fantastisk å bo så nær den norske fjellheimen, sier han og røper at fritiden ofte tilrettelegges for turer i fjellet, sommer som vinter. – Jeg er hjemme i Østerrike fra tid til annen, men egentlig ikke så ofte. Pendling er uaktuelt for meg. Skal du drifte OMs hovedkontor i Norge, er det viktig å være til stede her og nå.

General manager, Peter Krois til venstre, sammen med Andreas Treichel, Commercial and legal manager.

HVA HAR NETTSIDEN GJORT FOR DIN BEDRIFT I DET SISTE?

GRATIS designforslag til nye internettsider og 50% rabatt på programvare!

Vi kan løfte deres nåværende grafiske profil og synliggjøre den på websidene. Eller kanskje dere ønsker en gjennomgang av profilen for å lage et helt nytt webdesign?

Visste du at internettsider er dagens mest brukte profileringsmåte? Derfor er det viktig at sidene er tilpasset bedriftens marked og målgruppe!

Sammen diskuterer vi deres behov slik at dere får et uttrykk på nettsiden som presenterer deres bedrift, produkter og tjenester på en god måte.

Dette gjør at kunden får lyst til å handle hos dere, og ikke minst ønsker å komme tilbake til nettsiden.

***Er du interessert i å se hva vi kan gjøre for deg?**

***Trenger din internettside et løft i riktig retning?**

Ta gjerne direkte kontakt med vår webdesigner Elisabeth Pedersen for en uforpliktende samtale på tlf. **982 33 357**.

Tilbudet gjelder for nye kontrakter som inngås fra
1. mars til 15 juni 2008

dk Digital A/S, Verksgt 62, 4013 Stavanger. Tlf: 51 85 84 60 Fax: 51 85 84 61
post@dkdigital.no, www.dkdigital.no

* Du får inntil 10 timers GRATIS design, som vil si et ferdig forslag til ny internettside fra designer.

NYE VOLVO V70

MED 136HK DIESEL HAR ANKOMMET!

moment

STANDARD UTSTYR:

- Diesel partikkelfilter
- DSTC - Elektronisk stabilitetsprogram
- ECC - Elektronisk klimaanlegg
- Fjernbetjent sentrallås
- Kjørecomputer
- Sikkerhetsnett
- Radio/CD m/AUX-uttak
- Rails

Pris: 399 900,-
Leasing: 3 år/60 000 km
Forskudd: 90 800,- inkl. mva.
Rente: 8,40 %
Pr. mnd.: 3 599,- inkl. mva.

Gjelder et utvalg biler i bestilling. Illustrasjonsfoto. Tillegg for årsavgift. Gjennomsnittsforbruk 4,9 l/100 km. CO2: 129 g/km

**Nye Volvo V70 er nå klar med 2,0 turbodiesel på hele 320 nm.
Lyst til å prøvekjøre? Velkommen til BilForum!**

Volvo. for life

www.bilforum.no

FORUS: MASKINVN. 1 TLF. 51 81 05 00 ÅPENT: 8.30 - 17 TIR, TIL 20 LØR, 10 - 14
BRYNE: REEVN. TLF. 51 77 16 10 ÅPENT: 9 - 16 TIR, 10 - 20 LØR, 9 - 13

BilForum DET KOMPLETTE BILSENTER

Foto: Stigbjørn Stigbjørnsen

Bli medlem!

Tenk om alle her i regionen bare sa **javel?**

Vi vil noe her i regionen. Et felles forum for samfunnsdebatt har vokst til å bli landets største næringsforening, med over 3.000 medlemmer. Her treffer du bransjekolleger, potensielle kunder og leverandører, med både geografisk og bransjemessig spredning. Og vi har mye å tilby den enkelte: Inspirerende møter, sterke nettverk, politisk tyngde og diskusjoner hvor takhøyden er stor.

Javel? Akkurat!

For mer informasjon og innmelding:
www.stavanger-chamber.no

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen

Bjørn Kvalsvik Nicolaysen har arbeidd ved Universitetet i Bergen og Université March Bloch i Strasbourg. Han arbeidde 1996-98 med kunst- og kulturfomidling ved HiS og har vore professor i lesevitenskap ved Universitetet i Stavanger (tidl. HiS) sidan 2002. M.a. leiar for mastergradsprogrammet i lesevitenskap og Literacy Studies.

Fusk og fanteri

Atter vert det oppdaga at studentar klipper og limer frå nettet, og kvart semester er det nokon som vert vekksende og misser studieretten. Juristen på Universitetet i Stavanger kan fortelje at jukset er likeleg fordelt på fakultet, fag og aldersgrupper.

For lærarar er det ofte forundarleg at folk synest dette kan vere ein god måte å arbeide på; det er lita læring i å kopiere kva andre har sagt, oftast har dei sagt det med heilt andre føremål enn det som ein sjølv må konstruere for å forstå eit fagfelt eller eit saksområde, og ikkje minst, for å løyse eit spesifikt problem. Men mange er usikre på seg sjølve, i utdanning og opplæring må ein forandre seg og bli til nokon (litt) annan enn ein var. Deri ligg alltid eit ubehag. Snublande nær, då, å tenkje at det ikkje er så farleg å kopiere noko eller nokon som ser ut som om dei har kontrollen med tilværet. Ungdommar gjer jo ofte slikt i sosialt samkvem utan vidare.

Måten å bryte opp prestasjonsangsten som gjev underlegen etterlikning, er å arbeide målmedvite og systematisk med kunsten å referere, evna til å gje att andre sine argument, evna til å oppfatte strukturen i ein tekst eller eit anna kunstprodukt, evna til å skjønne korleis ein kan utnytte andre sine gode idear til å skjerpe eiga tenking og finne ut av kva ein sjølv kan bidra med. På den måten oppstår kjeldekritikken; ein lar seg ikkje overvelde eller lure av alskens informasjonar – og ein lærer at kvalitetskontrollen får ein stå ansvarleg for sjølv.

Men kor mykje etterlikning eller juks finst rundt omkring i kommunikasjonssamfunnet, billege løysingar folk grip til for å bli ferdige i ein fei og få betalt for arbeid dei ikkje har tid eller kapasitet til å gjere sjølve? Her om dagen kom eg over ein artikkel av ei venninne av meg, ho er lektor i Levanger og var temmeleg opprørt. Men denne gongen var det ikkje elevar eller studentar som juksa. IT-ansvarlege og folk som skulle utvikle prosjekt for digital lesing i skulen hadde overteke andre sitt arbeid like ned til sitat og tabellar, og gitt det ut for sitt eige, som undervisningsopplegg for lærarar i heile fylket! (<http://www.norsklektorlag.no/viewarticle.php?id=1231>).

Og kva skal vi seie til Kristin Clemet i tenkjetanken Civita, når ho framstiller seg som bekymra over at norsk ungdom ikkje kan historie, dvs. ikkje er nok forskrekka over at stalinismen var like ille som nazismen, når vi veit at heile denne diskusjonen er importert frå Danmark? Rett nok vert han vel ikkje difor dårlegare, men heller ikkje betre. Som Hans E. Kinck ein gong sa, heilt sidan Homer har det vore klaga over ungdommen.

I Noreg er det vel i hovudsak Norsk Arkivråd, og ABM-Utvikling, (Arkiv-,

Bibliotek- og Museums-Utvikling) som har ansvaret for å sikre kvaliteten i offentleg informasjonsgjenfinning. Men dei slit med at også i offentleg verksemd er folk slomsete med å lage gode rutinar, medan ein i næringslivet får meir og meir problem av det slaget som er så vanleg i USA, at ein kjem i ein "compliance"- (medvitar-) situasjon dersom ein er blitt informert. Så medan nokon strevar med å slette mest mogleg informasjon så dei ikkje får ansvar, samlar andre mangslags informasjon utan heilt å vite kva formålet skal vere med den. I mange verksemdar og institusjonar gir dette nokså tvetydige, ambivalente tilstandar; det blir mest som i fortidas skriftlause stammesamfunn der historia forandrar seg etter kva ein sjef eller mellomleiar til ei kvar tid har bruk for å tru på...

Då kan det oppstå mangslags uetterrettelegheit, ikkje eigenleg av di folk har lyst til å jukse, men helst av di dei vegrar seg mot å forstå – eller vedgå – kva som går føre seg.

Vi overlever fordi vi fornyer oss

Det er ikke mange industribedrifter i vår region som kan se tilbake på 110 års sammenhengende historie. Trio Fish Processing Machinery A/S er blant de få som har oppnådd en imponerende alder og som har funnet en nisje i den globale konkurranse.

Tekst: Jan Gjerde
Foto: Hild Bjelland Vik/BITMAP

Bedriften har maktet å videreutvikle produktideer som i mange tilfeller så dagens lys for hundre år siden. Det hele begynte med at Fredrik Racine startet Stavanger Beslagfabrik på Kranen i 1898, der Straen Terrasse ligger nå.

Bedriften er stolt av sine solide røtter i det industrimiljøet som vokste fram i Stavanger sammen med hermetikkindustrien i årene før og etter det forrige århundreskiftet. Den har samlet dokumenter og gjenstander fra de første årene. Administrerende direktør Oddmund O. Haugland viser stolt fram en montasje av produkter fra bedriftens første år. Og i monteringshallen er det gitt plass til to utgaver av falsemaskiner til hermetikkindustrien. Den første, Reinerts falsemaskin, skulle komme til å revolusjonere hermetikkindustrien, ikke bare i Stavanger, men i hele verden. Den andre er en nyere utgave. Vi skal komme tilbake til bedriftens spennende historie, men først skal vi se på hva den er i dag.

- Vår virksomhet bygger på to grunnleggende prinsipper: Ny teknologi og forbedringer av gammel skal gi våre kunder bedre løsninger i industriell bearbeiding av fisk. Vår siste store innovasjon for hermetikkindustrien fant sted på 1960-tallet da bedriften utviklet en automatisk tre-demaskin, en av de store flaskehalsene i

Ny administrerende direktør Erik Joa og medeier Oddmund O. Haugland

hermetikkindustrien på den tiden, akkurat slik loddning av lokkene på hermetikk-boksene hadde vært det ved århundrets begynnelse. Det andre prinsippet er at også sluttbrukerne av de produkter som framstilles ved hjelp av våre maskiner, skal oppleve et bedre produkt, forteller Haugland.

Sagt på en enkel måte, så finner du vårt bidrag til produksjonskjeden i dagens fiskeindustri maskiner som "skinner" fisken, dvs. fjerner skinnet fra den. De siste årene har vi også utviklet maskiner som fjerner bein på laks, på bransjespråket kalles det for "pin boning". Vi har også gått inn på et helt nytt område, nemlig maskiner som "pre-slicer" kyllingbryst horisontalt. Maskinen ble utviklet i samarbeid med den største produsenten i Spania, Grupo SADA. Foreløpig har vi bare levert maskiner til det spanske markedet, men det er interesse også i andre markeder.

- 80 % av produksjonen eksporteres?

- Norge er fortsatt en stor fiskerinasjon, men siden vi driver i en nokså smal nisje, må vi se på hele verden som vårt marked. Overalt ser vi en konsentrasjon i fiskeforedlingsindustrien. På Finnmarkskysten hadde vi for få år siden mer enn førti bedrifter som foredlet torsk og annen hvitfisk, i dag er det tre tilbake.

Vi har dyktige agenter i alle verdens-

- Norge er fortsatt en stor fiskerinasjon, men siden vi driver i en nokså smal nisje, må vi se på hele verden som vårt marked.

delar, fra Island i Nord til New Zealand i sør, fra Seattle i vest til Japan i øst. Det er forresten forskjell på maskiner som skal skinne fisk fra varmere havstrøk til kaldere havstrøk. Ved skinning er det viktig også å fjerne det ytterste fettlaget, og derfor kreves det tilpasning av maskineriet til hvilket fiskeslag det er tale om. Så evnen til å levere spesialløsninger er en forutsetning for å kunne hevde seg i dette markedet.

- Dette krever stor satsning på utviklingsarbeid?

- De siste årene har en stor del av bedriftens ressurser gått med til nettopp utviklingsarbeid. Vi har sett det som uhyre viktig å utvikle maskiner og løsninger i

forhold til markedsutviklingen, hvor vi kan utnytte vår teknologi og erfaring, og hvor vi kan få et teknologisk forsprang i forhold til våre internasjonale konkurrenter. Det hører forresten med til bedriftens historie at vi på 1970-tallet utviklet en maskin i samarbeid med Fiskeridirektoratet. Den ble kalt for FDS, "Fiskeridirektoratets Skinnemaskin" og skulle dypskinne sild. Forkortelsen FDS har blitt til "Freeze Drum Skinning" internasjonalt. Prinsippet er overflatefrysing, best kjent som tunge på kaldt dørhåndtak. Ved hjelp av fryseteknologi og en kald trommel kan vi holde sleipe og myke fiskefileter samtidig med at vi skånsomt skjærer skinnet av fileten i den ønskede dybde. Trio har levert mer enn 2.000 maskiner over hele verden, forteller Haugland.

- I hvilken retning går utviklingen videre?

- Fisk vil spille en stadig større rolle i verdens matforsyning. Den industrialiserte fiskeindustri, som for en stor del har basert sine produkter på fryseteknologi fram til forbruker, møter nå krav fra markedet som innebærer et stadig større innslag av fersk fisk. Det store voksende markedet for fisk er fersk, bein- og skinnfrie filetstykker av god kvalitet. Trio har patent på en metode for å fjerne pinnebein fra laksefilet like etter slaktning. I dag må fisken modnes i tre til fem dager før pinnebeina kan fjernes. Trios metode gjør det mulig å produsere superferske beinfrie lakseprodukter i Norge. Det betyr fem dager lengre holdbarhet i kjøledisken. Den første helautomatiske linjen skal leveres til SalMar på Frøya i løpet av våren. Utviklingen har skjedd i samarbeid med SINTEF Fiskeri og Havbruk og SINTEF IKT. Utviklingen har ikke bare vært innen vårt område som, er mekanikk, men fiskens biologi og avansert maskinsyn.

- Har dere vurdert utenlandsetableringer?

- Montasjen, utvikling og markedsføring beholder vi her på Gausel. Vi er tjue ansatte innen konstruksjon, salg, montering og mekanikk. Vår kompetanse er så spesialisert at det er vanskelig å spre den. Vi har høy produktivitet hos oss, og utenlandsetableringer har uansett en kostnadsside. Vi tror at forskjellen i lønnskostnader vil bli gradvis utjevnet. Vi har nylig kjøpt et svensk selskap i bransjen. Trio og den svenske bedriften har hatt kunderelasjoner i mange år, og Trio har nå overtatt bedriften på grunn av dens kompetanse og kapasitet innen "pin boning", sier Haugland.

- Dere har beholdt det gamle varemerket fra 1906, TRIO i en rombe, som bedriftslogo?

Bedriften har benyttet TRIO som varemerke siden 1903, men det ble registrert først i 1906. Romben mener jeg kommer av to vinkelbeslag som er satt mot hverandre og som vi finner igjen i en gammel logo fra F. Racines dager. Navnet Trio kommer av at Stavanger Beslagfabrik i forbindelse med at Sigval Bergensen og Cornelius Middelthun gikk inn i selskapet da Racine døde i 1902, kjøpte opp to andre bedrifter i bransjen. Samtidig skiftet den navn til A/S De Forenede Norske Laase og Beslagfabrikker, med Trio som varemerke. Man behøvde et kort varemerke som fikk plass på nøklene. Bedriften skiftet navn til Trio Fabrikker A/S da den flyttet til Gausel i 1970, og i 1975 ble alt som hadde med nøkkelproduksjon skilt ut i et eget selskap, kjent seinere som TrioVing. Så vi kan faktisk si at vi har det eneste firmanavn med en logo som praktisk talt hele Norges befolkning har tatt i, spøker Haugland.

Oddmund O Haugland er godt kjent i regionens næringsliv. Han har hatt ledende stillinger i flere av regionens fremste bedrifter i mer enn en mannsalder. Han er utdannet siviløkonom fra Storbritannia. Han eier i dag Trio Food Processing Machinery AS gjennom sitt eget selskap, Eiganes Investering, sammen med Hodne Kapital AS.

Som ny administrerende direktør for selskapet er ansatt Erik Joa. Navnet røper lokale røtter. Haugland selv fortsetter med teknologiutvikling og markedsføring, innen han om noen år går over i pensjonistenes rekke. Men før det skal han sørge for at bedriftens verdifulle historiske dokumenter blir solid tatt vare på av et av byens arkiver.

business and professional courses

Since 1989 ILS has been offering a wide variety of flexible training solutions in tailor made language training and business communication techniques. We design effective programs based on your business, level and needs.

Språklige misforståelser kan koste dyrt!

Lær å kommunisere profesjonelt og effektivt på engelsk og norsk

Vi inviterer til frokostmøte for å gi en smakebit på hva vi kan tilby

3. april 2008 torsdag kl. 08.00 – 10.00

**Sted: Næringsforeningen i Stavanger-Region
Rosenkildehuset**

For mer informasjon se www.ils.as

Påmelding kontakt eller email oss – anne.tufte@ils.as eller karen.mcfarlane@ils.as

Daglig leder: Anne Tufte • Oslo Tlf.: 930 46 915 • Stavanger Avdeling: Karen McFarlane Tlf.: 980 49 471

International Language School AS • Øvre Vollgate 7 • 0158 Oslo • Tlf.: 24 14 54 30

© 2008 KPMG AS, a Norwegian member firm of KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved.

**Vi skaper
verdi av
kunnskap!**

KPMG er en av de ledende aktørene i Norge og har en betydelig markedsandel på revisjon av Norges 500 største virksomheter. Vi tilbyr våre tjenester innen tre hovedområder; revisjon, skatt og avgift, samt rådgivning. Våre revisorer og rådgivere skaper verdi av kunnskap gjennom sin spisskompetanse, tverrfaglighet og bransjekunnskap. For mer informasjon se på

www.kpmg.no

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

KPMG

INNSIKT OG UTSYN

Ny billionindustri ved vår stuedør

En av verdens fremste klimateknologer mener CO₂-industrien kan bli like stor som oljeindustrien. Det ligger en kjempemulighet her. Det er en mulig billiondollarindustri. Og industrien er nok flinkere til å få ting gjort enn myndighetene er – dersom myndighetene skaper incentivene, sa Lord Ron Oxburgh på Olje- og energidepartementets forum for CO₂-håndtering tirsdag ettermiddag. Lord Oxburgh var kalt inn for å snakke om betydningen av CO₂-fangst og lagring (CCS) i en internasjonal sammenheng foran det som kunne møte opp på kort varsel av norsk oljeindustri. Hvis jeg svarer med hjertet og magen, så liker jeg ikke CCS. Jeg vil heller at vi skal leve på vind, vann og sol. Men når jeg regner på det, ser jeg at det vil ta for lang tid å skape et karbonfritt samfunn. Vi har ikke tid, skipet synker og vi må tette huller. Vi må gjøre begge deler. I mellomtiden er CCS vårt eneste håp, sier han. *Dagens Næringsliv 30. januar 2008*

Først ja – så nei

Det amerikanske energidepartementet kunngjorde onsdag at de trekker seg fra et planlagt kullkraftverk med fangst og lagring av CO₂. Årsaken er galopperende kostnader. Prestisjeanlegget skulle egentlig koste 890 millioner dollar, eller fem milliarder kroner, da prosjektet startet i 2003. I dag er prisen 1,8 milliarder USD – ti milliarder kroner. Kostnadene skulle deles mellom staten og et konsortium av kull- og kraftselskaper kalt FutureGen Industrial Alliance. *Teknisk Ukeblad 31. januar 2008*

Pensjonssparing uten risikospredning?

Superinvestor Øystein Stray Spetalen blir trist når han ser hvordan Norges sparegris forvaltes. Han ønsker en mer aktiv eierskapspolitikk. Problemet er ifølge Spetalen at Norges Bank, som forvalter fondet, er inne i alt for mange selskaper. Sentralbanken har aksjer i omkring 3500 selskaper. Den gjennomsnittlige avkastningen på aksjeporteføljen fra 2000 til 2007 lå på 2,8 prosent.

Det blekner sammenliknet med avkastningen på statens direkte investeringer i børsnoterte selskaper som DnB Nor, StatoilHydro og Telenor, som alle er opp mellom 100 og 190 prosent i samme periode.

Aftenposten 21. januar 2008

Så samles vi på i Oslo.

Norge må satse på ett eliteuniversitet. I framtida vil vi ha et tjuetalls universiteter, og det er viktig å ha ett som er på topp, sier Rune Slagstad, professor ved Høgskolen i Oslo. Selve universitetsbenevnelsen ble i realiteten sluppet fri av Mjøs-utvalget i 2000, som åpnet for at høyskoler kan søke om universitetsstatus, slik blant annet Høgskolen i Stavanger gjorde. Nå må Norge tørre å satse tungt på ett av dem, mener Slagstad. Det er Universitet i Oslo som Slagstad ser for seg som det naturlig stedet å satse på som toppsted.

Professor Rune Slagstad til Klassekampen 16. januar 2008

Svensk storbonde om norsk klimapolitikk

Göran Persson sier bøndene må få bedre økonomi om de skal kunne være med å redusere klimautslippene. På Samvirkets temakonferanse i går slo bonde og tidligere svensk statsminister fast at bøndene kan bidra til å redusere klimautslippene. I et intervju med Nationen slår han også fast at gårsdagens klimaforlik i Stortinget ikke er veldig mye å skryte av. – Det er en begynnelse, men ikke tilstrekkelig. – Det første Norge må gjøre er å slutte å sløse med energi. Ikke minst med elektrisitet. I Sverige har vi kommet mye lengre med å varme opp hus med bioenergi og fjernvarme enn i Norge. Dere må begynne å legge om dette. Elektrisiteten må brukes til transport – ikke til oppvarming av dårlig isolerte hus, sier Persson.

Nationen 16. januar 2008

Lover penger til vindkraft i Midt-Norge

Med løfte om å bruke minst en halv milliard på vindkraft drar olje- og energiminister Åslaug Haga (Sp) mandag til Stjørdal i Nord-Trøndelag. Den vanskelige energisituasjonen i Midt-Norge har fått regjeringen til å satse videre på utbygging av vindkraft. Energiminister Åslaug Haga skal mandag møte næringslivet, fagbevegelsen og lokal- og regionalpolitikere i Stjørdal til diskusjon om planen videre. – Jeg legger opp til i hvert fall å bruke en halv milliard kroner. Vi skal øke støttebeløpet slik at

vi bli i stand til å få opp vindmølleparaker raskest mulig, sier Haga til NRK. [©NTB]

Hegnar Online 21. januar 2008

Anekdoter

Byens ordfører i begynnelsen av 60-åra var Jan Johnsen. Mens de holdt på med omfattende byggearbeider i Stavanger sentrum, var Johnsen på befaring av det nye Philips-bygget i Oslo. En av dem som sto for omvisningen sa henslengt til gjesten fra Vestlandet: – Ja slike bygg har dere vel ikke i Stavanger? – Det vett eg ikkje någe om, eg har kje våre hemma på 14 dager, svarte Johnsen. *Fra Reidar Danielsen, I gode og onde dager, løsevine minner fra et kommunalt arbeidsliv, Stavanger 2008.*

Lik rett til å forurense for alle!

Ordfører Terje Jørgensen jr. i Eigersund har kastet seg tungt inn i kampen for å få til endringer i regelverket for NO_x-avgift. Det er en sak det haster å få gjort noe med. Dersom saken hadde fått tilsvarende følger i østlandsregionen som den gjør her i «utkant-Norge», er vi rimelig sikre på at regjeringen ville reagert. Når regjeringen kan gi seg selv tilatelse til store miljøutslipp i forbindelse med gasskraftverk, til tross for løfter om det motsatte, burde det være en enkel sak å fikse NO_x-problemet.

Leder i Dalane Tidende 13. januar 2008

Stamvei og stamhavn i Eigersund

Ordføreren i Eigersund er ikke bare opp-tatt av NO_x-avgiften om dagen. Han jobber også for at Eigersund skal bli knyttet til stamveinettet. Terje Jørgensen jr. (H) har skrevet brev om saken til Magnhild Meltveit Kleppa (Sp). Ordføreren håper at kommunal- og regionalministeren skal ta med seg betraktningene inn i arbeidet med stamnettutredninger og Nasjonal Transportplan, som nå står for tur. Samtidig ber han ministeren om å arbeide for Eigersund som stamnett-havn. – Det vil være helt naturlig for ei havn av denne størrelsen, med direkte ferjeforbindelse til Europa, påpeker Terje Jørgensen jr.

Dalane Tidende 13. januar 2008

Rogaland i tetgruppen

Den foreløpige oversikten over skadde/drepte i rogalandstrafikken 2006 / 2007 fra Trygg Trafikk, viser at Rogaland fortsatt er et av de fylkene med flest drepte i trafikken. I 2006 ble 19 trafikanter drept i løpet av året i Rogaland. I 2007 ble 18 drept i trafikken. Det er et

høyt tall, og det eneste dekkende ordet for denne situasjonen er ifølge Trygg Trafikk, tragisk.

Karmøybladet 8. januar 2008

Statens somletilsyn

Det har gått et år siden det rant 56 000 liter ren diesel ut i Risavika fra Shell sitt bunkringsanlegg. Det tok et par dager med fri tilstrømming av diesel til sjøen, før man oppdaget at det faktisk var lekkasje i et av rørene. Men i det skaden var konstatert, var Shell på pletten for å rydde opp, og de beklaget seg hele veien til rådhuset. Vi har nå lært at slike saker blir sendt til Statens forurensningstilsyn (SFT) før politiet kan ferdigbehandle anmeldelsen. Der ligger saken og mygler. En saksbehandlingstid på et år i en sak der kilden er kjent og forurenser erkjenner forholdet, er rett og slett en hån mot alle dem som tar HMS alvorlig.

Leder i Solabladet 18. januar 2008

Høring om ny sentrumsplan på Jørpeland

Forvaltningsutvalget i Strand sa torsdag ja til å la en plan for utvikling av et nytt sentrumsområde ved Skallstøperiet gå ut til høring. Får utbyggerne det som de vil, kan det bli både hotell, kulturhus, boliger og utfylling i sjøen. Hovedmålet er å legge til rette for sentrumsbebyggelse på området ved Stålverket på Jørpeland. Selv om planen nå legges ut til høring, etter debatten å dømme skal det svært mye til før det blir gitt tillatelse til utfylling og boligbygging.

Strandbuen 25. januar 2008

Iser ned Jæren Arena

Byggemarkedet er for hett for Jæren Arena. Nå har stadionselskapet bestemt å gå gjennom prosjektet på nytt. – Vi forholder oss til finansieringsplanen. Derfor må vi gå noen flere runder for å se på om det går an å få et billigere stadion, sier Fredrik Kverneland, daglig leder både i stadionselskapet Jæren Arena AS og i Bryne fotballklubb. Byggestarten for fotballstadionet var satt til 1. februar. Mandag denne uken bestemte styret i Jæren Arena AS, med styreleder Inge Brigt Aarbakke i spissen, at det planlagte prosjektet blir for dyrt.

Jærbladet 22. januar 2008

Høyere utdanning – intet unntak.

Under dei glitrande lysekronene i Rokkoksalen på Grand Hotell i Oslo,

overleverte professor Steinar Stjernø innstillinga frå utvalet han har leia til forskingsminister Tora Aasland. – Ingen store reformer her i landet har vore basert på frivilligheit, svarar utvalsteiarer når han vert konfrontert med bølga av motførestellingane frå dei impliserte.

Morgenbladet 25. januar 2008

Teknologien og mediesituasjonen

Han sier til Magasinet at den har gjort ham mer tilgjengelig, samtidig som økningen i henvendelser har skapt et behov hos ham for å skjerme seg mot omverdenen. I dag danner Statsministerens kontor og departementenes 96 informasjonsmedarbeidere, denne skjermen.

Jens Stoltenberg til Magasinet (Dagbladet) 26. januar 2008

Hvem tar så ansvaret – og regningen?

Kleppa innrømmer at hun ble overrasket over sakens omfang. – Ja, fordi det dreier seg om så store beløp og så høy risiko. Det understreker alvoret og ansvaret i det å være folkevalgt lokalt. *Magnhild Meltveit Kleppa til Fagbladet(Fagforbundet) nr 1 januar 2008 om Terra-saken.*

Norsk partidiktatur

– Det interessante her er at det egentlig ikke finnes partier slik vi tenker på dem i Norge. I USA er det kandidatene som har styringen, ikke et sentralt partiorgan. Dermed er det slik at hvis for eksempel Bush skulle bestemme seg for noe som er stikk i strid med det republikanerne mener, så kan han ikke kastes ut av partiet av den grunn, sier Birkekal.

– Så amerikanere vil kanskje oppfatte det norske partisystemet som diktatorisk?

– Ja de vil nok kalle det udemokratisk. *Trond Birkekal (FrP) til Aftenbladet 26. januar 2008*

Jåleri i staten

Sammen med departementet har Språkrådet med Sylfest Lomheim i spissen sett nærmere på elleve skjemaer og tolv standardbrev. Språkdirektøren er langt fra imponert over det han har lest. – Dessverre er det altfor mye tungt og dårlig språk i staten. Skjemaene vi har gått gjennom er nok ganske typiske. De er dårlig utformet, sier Lomheim som skylder på jåleri blant juristene i staten. – Det er ikke noen vits å gjøre folk til idioter, sier han.

ABC nyheter, 29. januar 2008

Den tause majoritet

Det er bedre å tie stille og bli mistenkt for å være en idiot, enn å åpne munnen og utelate enhver tvil.

Abraham Lincoln. Tidligere amerikansk president.

Frykt for framtiden

Innbyggerne i vestlige land har store bekymringer for fremtiden. Befolkningen har heller ikke tillit til politikere eller næringslivsledere. Fremtiden truer! Befolkningen i Vesten frykter verden vil bli farligere og at neste generasjon vil ha mindre penger mellom hendene enn vi har i dag. Svensker, dansker og nordmenn virker mest bekymret i vest, viser en verdensomspennende meningsmåling Gallup International gjennomførte blant 61.000 mennesker i 60 land i perioden fra oktober til desember i fjor.

Mandag Morgen 28. januar 2008

Som folk flest....

The Société Générale worker who cost the French bank \$7 billion in bad trades told investigators that all he wanted was to be respected, and to earn a big bonus.

The New York Times 29. januar 2008

Risikoforståelse

Mangel på kapasitet og kompetanse i oljeindustrien må utløse varsellamper, mener Petroleurstilsynet (Ptil). Nedbemanning i StatoilHydro er noe av det som bekymrer tilsynet. Risikoen er at hele faggrupper blir borte. I dagens marked er det svært vanskelig å rekruttere nye med tilsvarende kompetanse, påpeker direktør Magne Ognedal i Ptil. Grunnleggende risikoforståelse er en forutsetning for å forebygge storulykker, herunder teknisk integritet og barrierer. *Teknologi og verkstedindustri 31. januar 2008*

Konjunktturene

Det går godt! Toppen er passert!

Fredrik den store, konge av Preussen 1740 – 1786, startet Syvårskrigen

Ny Ryfylke-logo

Den nye logoen skal styrke og samle Ryfylke. Merket skal profilere et Ryfylke som er mer samlet, tydelig, stolt og synlig, og det skal skape gode assosiasjoner. - Det er nå det starter, og dette arbeidet tar aldri slutt! sa prosjekteier Arne Kleppa under lanseringen.

Tekst: Trude Refvem Hembre
Foto: Hild Bjelland Vik/
BITMAP

Den nye Ryfylke-profilen ble presentert den 22. januar på Spa-Hotell Velvære i Hjelmeland. Over hundre deltakere fra hele Ryfylke var til stede: både elever, seks Ryfylke-ordførere og andre folkevalgte, næringslivsfolk, prosjektledelsen fra Ryfylke Livsgnist og andre Ryfylke-entusiaster. Inkludert Rosenkildens utsendte.

IDENTITETSBYGGING

Arne Kleppa i det interkommunale selskapet Ryfylke IKS orienterte om prosessen og hvorfor Ryfylke får ny logo. Prosessen startet i juni 2005 da Ryfylke IKS, Ryfylke kommunenes utviklings-selskap, tok initiativ til en idédugnad omkring et felles tema: Hva kan gjøres for å øke bosetting og arbeidsplasser i Ryfylke akkurat nå? Svaret ble å gjøre Ryfylke bedre kjent og stimulere til samarbeid. Slik ble det.

Prosjektledelsen med Tor Øyvind Skeiseid i spissen har gjort et omfattende forarbeid. Det har vært spørreundersøkelser av 600 ryfylkinger og 800 utenfor Ryfylke som har svart hva de forbinder med Ryfylke. Det har vært stilkonkurranse om temaet "Mitt Ryfylke" hvor over 100 ungdomskoleelever har levert skriftlige beskrivelser av sitt eget Ryfylke.

Det har også vært tegnekonkurranse. Barneskoleelever i Ryfylke har bidratt med flere hundre tegninger som illustrerte hva de så i Ryfylke. I tillegg har bedriftsledere i Ryfylke deltatt i meningsutvekslinger det siste året. Både store og små har satt sitt preg på sluttproduktet gjennom prosessen.

- Me har bevisst involvert mange, ja - for å skapa eit breitt eigarforhold til prosjektet, sa Skeiseid. Og joda, det har vore store diskusjonar, la han til.

- Men konflikt skapar framdrift, flirte Arne Kleppa.

RYFYLKELOGOEN

Det var 12-åringen Ørjan Klev Ladstein fra Finnøy som stakk av med premien på 1.000 kroner for sin tegning som merkevarebyrået Fasett har videreutviklet til logo. 3.900 refleksvester med den nye logoen ble delt ut til alle 1.-10. klassingene i hele Ryfylke. Etter hvert vil vi se den nye logoen på annet materiell.

- Jeg tegnet en tornado, sa vinneren av tegnekonkurransen. Men alle andre fant noe annet de forbandt med Ryfylke i logoen.

- Jeg forbinder den med et egg.
- Jeg ser perlekjeder; Ryfylkeperler, energi, Ryfylkenaturen, årringer i et tre, Ryfylketomater, fargene her, et hjerte, sauer, kveite - så andre. Uansett, logoen skal uttrykke det unike, mangfoldige og dynamiske Ryfylke.

RYFYLKEALLIANSEN

Hittil er rundt 30 bedrifter medlemmer i Ryfylkealliansen og skal bidra med å profilere regionen. De fikk alle Ryfylkeplakett med ny logo som skal henge synlig i virksomheten. Bedriftene kan nå bruke Ryfylkelogoen i sin egen markedsføring.

RYFYLKEKULTUR

Kjøkkensjef Frode Selvåg på Spa-hotellet disket opp med spennende smakfull Ryfylkebuffet. Både Suldalsskinke med Finnøytomater, Hjelmelandskveite, Årdalslam og "Ryfylkessjampanje" (eplemost fra Tau).

KA NÅ?

- Hva skjer nå etter lansering?

- Vi i Ryfylke Livsgnist skal jobbe til 2009 med prosjektet og håper at vi får en fast stilling i Ryfylke IKS som viderefører arbeidet, sier prosjektdeltaker Leif Arild Steen.

www.ryfylke.no

Møter i Næringsforeningen mars 2008

Torsdag 6. mars 2008

Salg av bedrift

Rosenkildehuset Kl. 11:00 - Kl. 14:00

Et praktisk rettet seminar

De praktiske juridiske utfordringer man støter på, herunder transaksjonsmodell, klargjøring av selskap, salgsavtalen, kontrakt og selskapsrettslige virkninger, skatt, arbeidsrettslige sider, forholdet til tilsynsmyndigheter. Ved adv. Bjørn Kvernberg, Advokatfirma Helliesen_Kvernberg AS

Verdsettelse og prising.

Finansielle utfordringer. Praktiske erfaringer knyttet til salg og kjøp av bedrifter med hjelp fra ventureselskaper. Ved Rolf Seloter, daglig leder i Rogaland Vekst AS;

Torsdag 6. mars

KARRIEREDAGEN - Norsk Hotellhøgskole

Rosenkildehuset kl.1900-23.00

Møt unge lederspirer!

Ved norsk hotellhøgskole uteksamineres hvert år ca 100 bachelor kandidater innen hotell- og reiselivsledelse og ca 10 masterkandidater i internasjonal reiselivsadministrasjon. Blant studentene er det høye forventninger til fremtidig karriere i en bransje som er i sterk vekst både nasjonalt og internasjonalt.

Studentorganisasjonen NHS jobbsenter inviterer til debattmøte etter årets Karrieredag. Vi tar debatten om den kompetansen som produseres samsvarer med bransjens reelle behov.

I panelet;

- Sigve Skretting, Glad Mat og tidligere student ved Norsk Hotellhøgskole
- Ingebjørg Solvig, Universitetslektor/ studiekoordinator
- Christian Hjelmtvedt, student, bachelor hotelledelse, 3.år
- Christel Elisabeth Furnes, student, master internasjonal reiselivsadministrasjon
- Terje Tidemann, kompetanserådgiver NHO Reiseliv
- Elisabeth Saupstad, direktør Comfort Hotel Stavanger

onsdag 12. mars 2008

Pilt-Ola - vår første skikkelige entreprenør?

Rosenkildehuset kl.19:30

Den 10. mars er det 150 år siden Ole Olsen Sangesand - bedre kjent som Pilt- Ola, døde. Ennå lever navnet mange steder. Jon Moe fikk Ole Olsen Sangesand til å "pilte" igjen, i Norden, i Russland, gjennom Sibir mot Beringstredet og Alaska med sin bok om Pilt-Ola i 1972.

Da de første utvandrerne seilte vestover i 1825, drog Pilt-Ola østover for å gå på sine egne ben til Amerika. Gutten fra Lysefjorden måtte prøve alt. Han ble driftekar, kremmer, rik handelsmann, sildetilvirker, oppfinner, fabrikkier og kirke-eier, før han gikk fallitt. Så fulgte den enda mer fengslende del av hans liv: tamreinforøk i vestlandsheiene, ulvekrig, kontakt med Carl Johan med mer. Kilde: Jon Moes bok "Pilt-Ola", Gyldendal Norsk Forlag 1972.

Møt Torfinn Nag, Jon Gjedebo, Næringsforeningen i Stavanger-regionens Næringskor og Brødrene Ringås

Det blir servering av Pilt-Ola-meny med sild, reinsdyr, multer og god vin.

Torsdag 13. mars 2008

Serviceforum

Norsk HotellHøgskole, UiS Kl. 08:30 - Kl. 15:00

Mattrender, ekstremsport og innovativ ledelse

..er noen av ingrediensene til årets Serviceforum-konferanse på Norsk Hotellhøgskole i Stavanger. Konferansen er den 18. i rekken og er ett naturlig samlingspunkt for ledere og mellomledere i reiseliv, hotell- og restaurantbransjen. I år samles foredragsrekken under paraplyen "Tenk nytt" hvor alle foredragsholderne har tenkt eller tenker nytt på hver sin måte. Tradisjonen tro foregår det faglige på NHS og det gastronomiske samt de kulturelle karameller i Atlantic hall på Radisson Sas Atlantic Hotell.

Foredragsholdere:

- SIV JENSEN, leder FRP
- JAKOB SØNDERGAARD, prosjektleder Pej gruppen,
- GEIR LUNDKVIST, adm.dir. Scandic hotels
- STEN MAGNUS, adm.dir Umoe catering,
- MARGRETHE ALM, leder Ekstremsportveko,
- ANDERS TANGEN, komiker/ entertainer
- ELLINOR GRUDE, personaldirektør
- KNUST ØVERNES, markedsdirektør GE moneybank
- PER ARNE TUFTIN, reiselivsdirektør Innovasjon

Fredag 14. mars 2008

Norges skjulte ressurser?

Møtested: Rosenkildehuset

Konferanse i samarbeid med Adecco

Tirsdag 25. mars

Kriminalforebyggende tiltak

Rosenkildehuset Kl. 12:00 - Kl. 15:00

- Kommunens erfaringer og anbefalinger
- Kriminalforebyggende tiltak i praksis
- Erfaringer fra en utbygger
- Casepresentasjon

Foredragsholdere:

- Oddvar Skjæveland, arkitekturpsykolog ROM Arkitekturpsykologi AS
- Ingrid Nordbø, plan- og bygningssjef Sola kommune
- Helen Færøy, SLT-koordinator Sola kommune (Samordning av Lokale kriminalitetsforebyggende Tiltak)
- Olav Birkeland, eiendomsutviklingssjef Kruse Smith
- Odd Tveit Jørgensen, politistasjonssjef i Sandnes, Rogaland Politidistrikt

Pål Jacob Jacobsen

Stavanger-regionens Europakontor
pal@onemarket.be
www.one-market.org

Ettermontering av dødvinkelspeil

I EØS-komiteen, der Norge godkjenner EU-regler, behandlet man og godkjente EUs direktiv om "Ettermontering av dødvinkelspeil" i februar 2008.

Veldig spennende høres det ikke ut, men om man graver litt, så har denne saken noen interessante vinklinger.

EU-landene har en trist trafikkstatistikk med mange døde og enda flere skadete. I 2001 laget Europakommisjonen en hvit-bok der man beskrev strategien for å senke antall dødsofre fra 40.000 til 20.000 i året.

Dødvinkelspeil er en av mange brikker i dette arbeidet. 400 dødsulykker i EU skyldes manglende dødvinkelspeil. Manglende dødvinkelspeil går spesielt utover syklistene.

Ettermontering koster imidlertid 800-1.200 kr for hvert kjøretøy, og lobbyismen har sikkert vært sterk – fra lastebilbransjen på den ene siden, til sykkel og trafikksikkerhetslobbyen på den andre siden.

Norske myndigheter har ikke klart å innføre dette i Norge på egen hånd, men de har hele tiden vært positive til at EU og dermed også EØS innfører dette.

Norge har en sterk lastebillobby og sannsynligvis en for svak og fragmentert sykkellobby.

Bare i Danmark og i Nederland har sykkellobbyen vært sterk nok til innføre slike krav før EU gjorde det.

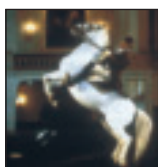
Dette er et godt eksempel på lobbyisme i Europa. I medlemslandene er mange ganger en lobby dominerende, mens det på europeisk nivå ofte kommer flere dimensjoner inn som balanserer hverandre. Samtidig er det den politisk nøytrale Europakommisjonen som utreder saken i EU – det kan også være en fordel.

I Tyskland hadde man aldri fått gjennom strenge utslippskrav for personbiler, i Frankrike aldri våget å endre landbrukspolitikken, og i Norge hadde vi ikke fått krav på dødvinkelspeil om ikke disse sakene hadde blitt løftet opp på europeisk nivå.

Syklistene og dødvinkelspeilprodusenter og montører i Rogaland kan glede seg over EØS-komiteens godkjennelse.

Vi skreddersyr firmaturen!

*Personlig service,
nærhet og engasjement!*

Store
kulturopplevelser

Naturlige
høydepunkt

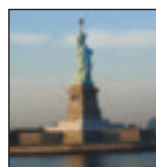
Faglige
samlinger

Den ultimate
luksusopplevelsen

Store
øyeblikk!

Nært
og fjernt

HAGA NOR Reiser

www.haganorreiser.no

Tlf. 46 88 88 86

Stavangervn. 36, 4313 Sandnes

David Ottesen

Refleksjoner omkring strategiske veivalg

Strategiplanen for Stavanger-regionen Næringsutvikling er under oppdatering og flere møter avholdes for å hente innspill til dette arbeidet. Slike møter ble blant annet avholdt i Næringsforeningen den 1. og 8. februar. Her var våre medlemmer inviterte til å komme med synspunkter omkring viktige saker som bør med i den nye strategiplanen. Det kom mange spennende innspill og ett av dem var at den nye planen burde inneholde ambisjoner omkring framtidig organisering av regionen og da spesielt i forhold til å aktivt arbeide for en kommunesammenslåing. Når vi vet at Stavanger-regionens Næringsutvikling består av 16 kommuner, så ser jeg ikke for meg at den nye planen vil legge noen særlige føringer i denne sammenhengen.

I siste nummer av ukebrevet Mandag Morgen refereres det til nye tall fra KS som kan fortelle at Kommune-Norge trenger 50.000 nye årsverk hvert år for å kunne levere de tjenester innbyggerne og næringslivet etterspør. Når vi samtidig vet at vi arbeider i en region hvor arbeidsmarkedet er særdeles stramt, og hvor også næringslivet i årene framover vil ha store behov for nye årsverk, ut fra vekstprognosene og den demografiske utvikling (denne er jo også en betydelig faktor for KS), er det enkelt å se at vi vil stå ovenfor en svært krevende oppgave.

Vi er neppe villige til å redusere vår etterspørsel etter offentlige tjenester og da må vi tørre å se på andre virkemidler. Våre kommunepolitikere synes lite villige til å ta innover seg dette langsiktige perspektivet og søke mer effektive løsninger i den kommunale organisering. Dette må derfor bli vår oppgave som næringsforening og som næringslivsrepresentanter. Vi må sørge for at denne diskusjonen blir grundig og gjennomgripende. Vi kan ikke sitte passivt og observere det som skjer, men være aktive pådrivere for denne viktige debatten. Næringsforeningen

i Stavanger-regionen kan fungere som arena og bør sette dette på timeplanen snarest. La oss vise vei der våre politikere nøler. Det handler om å oppfylle vår visjon: Å være best i verdiskapning gjennom oppvekst og trivsel. Dette klarer vi ikke hvis vi fortsetter som nå og ikke ser skriften på veggen!

Under det første høringsmøtet kom ikke uventet vårt forhold til sentrale myndigheter opp. Det gjelder selvfølgelig det som oppfattes som manglende gjennomslagskraft, som flere synes å få bekreftet gjennom det nylig framlagte forslag til Nasjonal transportplan 2010 – 2019 hvor de store infrastrukturprosjekter vi er opptatt av, glimrer med sitt totale fravær. Det ble foreslått at vi burde etablere en "ambassadør" i hovedstaden, heller der enn i Brussel ble det sagt!

Jeg tror at vi her må jobbe med en helt annen tilnærming. I Næringsforeningen snakker vi mye om at vi selv blir gode gjennom å gjøre andre gode. Hvor ofte tenker vi i disse baner når vi snakker om Oslo og de sentrale myndigheter? Vi bør vurdere vår kommunikasjonsstrategi og vårt omdømmearbeid. Jeg er overbevist om at her kan Stavanger-regionen Næringsutvikling i samarbeid med Næringsforeningen i Stavanger-regionen arbeide frem en sunn og effektiv kommunikasjonsstrategi som jeg ser for meg er basert på samspill, allianser og brobygging snarere enn et konstant fokus på krav og egen fortreffelighet. Jeg er overbevist om at vi kommer lengst med en god dose ydmykhet og fokus på konstruktiv dialog.

Vennlig hilsen

Rosenkilden distribueres til private og offentlige virksomheter på Jæren og i Ryfylke.

Priser 2008: (størrelser angitt med BxH)

Helside: (utfallende) 210x297 mm, 186x270 Kr. 17.850.-

Halvside: 186x134 mm (ligg.) Kr. 10.500.-

Kvartside: 186x65 mm (ligg.) Kr. 5.750.-

Innstikk: pris etter avtale. Fem prosent rabatt for medlemmer.

For mer informasjon kontakt:

Helge Gunnar Nesse på telefon: 51 51 08 85 eller 952 16 622 eller e-post: nesse@stavanger-chamber.no.

Frist for innlevering av materiell for neste nummer er 3. mas

Trykk: Kai Hansen Trykkeri AS

Olaf Larssæther

Adm. direktør i Synergi Solution AS

Ny adm. direktør i Synergi Solutions AS

Olaf Larssæther (41) er fra januar 2008 tilsatt som administrerende direktør i Synergi Solutions AS. Larssæther kommer fra stillingen som

direktør Forretningsutvikling i samme selskap og har vært i Synergi Solutions i 10 år. Larssæther er utdannet sivilingeniør og har tidligere erfaring fra forsvaret, jernbanen og olje- og gassindustrien. Synergi Solutions AS som har hovedkontor i Stavanger, er et verdensledende selskap innen programvare for risikostyring innen helse, miljø og sikkerhet. Synergi® brukes i dag av større bedrifter innen energi-, transport-, industri- og helsesektorene. www.synergi.com

Harald Finnvik

Rådgiver i Stavanger-regionen Næringsutvikling

Ny rådgiver i Stavanger-regionen Næringsutvikling

Harald Finnvik er ansatt som internasjonal rådgiver i Stavanger-regionen Næringsutvikling AS. Finnvik kommer fra stillingen som senior-

rådgiver innenfor Internasjonal undersøkelse og produksjon i StatoilHydro ASA. Han har 27 års erfaring fra selskapet, og har hatt en rekke lederstillinger i Statoil i Stavanger, Harstad og Bergen. Siden 1991 har han ledet prosjekt- og landkontor i Tyskland, Aserbajdsjan og Iran. De siste tre årene har han arbeidet med Statoils satsning i Russland. Harald Finnvik var norsk generalkonsul i Aserbajdsjan fra 1995 til 2001. Han har ingeniørutdanning og dessuten en MBA fra Norges Handelshøyskole.

Kjetil Ingebretsen

Adm. dir i Mixmaster Solution

NY adm. direktør i Mixmaster Solution

Kjetil Ingebretsen (30) er ansatt som ny administrerende direktør i MixMaster Solutions AS. Han kommer fra stillingen som salgsleder i webutviklings-

selskapet Inbusiness. Ingebretsen skal lede et utviklingsmiljø med store vekstmuligheter.

Mixmaster Solutions utvikler dynamiske interaktive løsninger. De har spesialisert seg på opplevelsesbaserte verktøy og tilfredsstiller med det et økende behov i markedet. MixMaster Solutions har stor oppdragsmengde, spesielt gjelder dette prosjekter for oljerelatert virksomhet.

Kjetil Ingebretsen bringer med seg erfaring innen markedsføring og B2B til selskapet, blant annet fra Kino1 og Inbusiness. Han har utdanningsbakgrunn innen strategisk markedsføring fra Rogaland Markedshøyskole og jus fra Universitetet i Bergen.

Alf-Erik Malm

Daglig leder i kommunikasjonsbyrået drivkraft

Ny daglig leder i kommunikasjons-byrået drivkraft

Alf-Erik Malm overtok som daglig leder i kommunikasjonsbyrået drivkraft as fra nyttår. Han kommer fra stillingen som salgssjef i

Conecta AS. I drivkraft skal han videreføre visjonen med å finne og fremheve kjernen i all kommunikasjon - ikke finne på, men frem.

Linda Voll

Art director Melvær&Lien Idé-entreprenør

Ny art director

Melvær&Lien Idé-entreprenør har styrket sin stab med Linda Voll (28). Hun er ansatt som AD og grafisk designer, og har det kreative ansvaret for noen av våre viktigste kunder,

deriblant SKAGEN Fondene, Seadrill, Living og Vitenfabrikken. Voll har returnert til hjembyen etter sju år i Bergen, hvor hun har jobbet hos Orangeriet, TIBE Republic og Ogilvy & Mather. I Bergen tok hun også utdanning i grafisk design og reklame ved Norges Kreative Fagskole.

Audhild Vikane

Salgs- og markeds-konsulent Skanem Stavanger AS

Ny salgs- og markeds-sjef – Skanem Stavanger AS

Audhild kommer fra stillingen som markeds-sjef i Stavanger 2008 og er utdannet fra Hotellhøgskolen. Hun har bakgrunn fra

salg, markedsføring og ledelse blant annet i C.Tybring-Gjedde og Manpower. Ansettelsen av Audhild er ledd i ny satsing for Skanems fabrikk i Stavanger, der Kari Nag overtok som toppsjef i fjor høst.

Skanem Stavanger AS er en del av Skanem AS, en av Europas største produsenter av selvklebende etiketter. Skanem-konsernet har over 1100 ansatte og 14 fabrikker i åtte land. Konsernsjef er Ole Rugland og hovedkontoret ligger i Stavanger.

John Kvanli
Direktør i First Securities Private Banking
Ny adm. direktør i Securities Private Banking

John Kvanli (34) er ansatt som direktør i First Securities Private Banking. Kvanli kommer fra stillingen

som banksjef i Fokus Privatbank og vil i First Securities ha ansvaret for Private Banking-enheten som er under etablering i Stavanger.

First Securities Private Banking vil tilby produkter og rådgivningstjenester til formuende privatpersoner og investeringselskaper i Stavanger-regionen og vil supplere den øvrige virksomheten i First Securities representert ved Corporate-avdelingen, meglerbordet og First Business Services.

Toril Norheim
Salgssjef Kurs & Konferanse
Ny salgssjef Kurs & Konferanse

Toril Norheim (34) er ansatt i et vikariat som salgssjef i Region Stavanger BA (Destinasjonsselskap for Stavanger, Sandnes

og Jæren). Hun har tidligere erfaring som salgssjef i Ferie & Fritid (nasjonalt) og har også jobbet mye med tekniske løsninger for web og ulike databaser hos Region Stavanger BA. Hun har vært hos Region Stavanger siden starten i 2004 og kom da fra Sandnes Reiselivssenter.

Siri Forgaard
Markeds-konsulent i Næringsforeningen
Ny markeds-konsulent i Næringsforeningen

Siri Forgaard er ansatt som markeds-konsulent i Næringsforeningen i Stavanger-regionen og vil ha hovedansvar for medlemsverving samt vedlikehold av eksis-

terende medlemsportefølje. Siri Forgaard har en bachelorgrad i markeds-kommunikasjon fra BI Stavanger. Hun har siden juni 2005 jobbet i Conecta AS, og hatt ulike arbeidsoppgaver som salgsleder og markeds-konsulent.

Per Morten Haarr
Prosjekt-kordinator - Presse i Region Stavanger BA
Ny prosjektkoordinator Presse

Per Morten Haarr (32) er ansatt som prosjektkoordinator - Presse i Region Stavanger BA (Destinasjonsselskap for Stavanger, Sandnes

og Jæren) i samarbeid med Stavanger2008. Han skal spesielt ha ansvaret for og være vert for de store mengdene med pressefolk som ankommer regionen i anledning kulturhovedstadsåret, slik at de får det beste ut av oppholdet. Per Morten har utdanning innen kunst og kultur, med tidligere erfaringer fra ANSA, Torino OL og Arkeologisk Museum i Stavanger.

Forsand kommune og Næringsforeningen i Stavanger-regionen innbyr til

Pilt-Ola-middag i Rosenkildehuset

Onsdag 12. mars kl. 19.30 - 22.30. Tema: Entreprenørskap.

Pilt-Ola-meny med sild, reinsdyr, molter og god vin. Pris kr 800,-.

Torfinn Nag. Jon Gjedebo. Brødrene Ringås. Stavanger-regionen sitt næringskor.

Lansering av jubileumsutgåve av Jon Moe si bok 'Pilt-Ola.'

Påmelding innan 1. mars til post@stavanger-chamber.no eller tlf 51 51 08 80.

FORSAND KOMMUNE

NÆRINGSFORENINGEN
I STAVANGER-REGIONEN

Spør oss om årsrapporter >>>

Kai Hansen er ett av landets ledende trykkerier både når det gjelder ny teknologi og dyktige medarbeidere. En rekke priser i bransjens egne konkurranser sier noe om vårt faglige nivå. Vi har i dag fornøyde kunder over hele landet, fra kresne reklamebyråer, til små og store bedrifter som håndterer trykksakene selv.

Våre konsulenter er alltid klare for å finne konkurranse-dyktige løsninger på nye oppdrag, bare spør oss ...
Odd-Erik Haugstulen, telefon 51 90 66 07, Lars Bergersen, telefon 51 90 66 04 eller Per Løland, telefon 51 90 66 17.

Torfinn Hansen, daglig leder

KAI HANSEN
FØRST OG FREMST - TRYKKERI